

HATE INTO ACTION
TRACKERS

**Projekt zaměřený na podporu
občanské angažovanosti a boj
proti
nenávistným projevům v evropských městech**

Přehled

Projekt realizovaný:

S podporou:

**Co-funded by
the European Union**

Financováno Evropskou unií. Názory a stanoviska vyjádřená v tomto dokumentu jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou žádnou odpovědnost.

OBSAH

Vysvětlivky

Web 3.0 a přístup založený na osvědčených postupech — **str. 4**

Úvod

Předmluva: Hate Trackers Into Action — **str. 7**

Cesta HTIA a kompendium — **str. 9**

Mezinárodní metodické poznámky — **str. 14**

Osvědčené postupy na národní úrovni

Kypr – Centrum pro politiku CRC „Hope For Children“ — **str. 22**

Česká republika – Youth Included — **str. 29**

Itálie – C.I.F.A. ETS — **str. 36**

Řecko – Hellenic Youth Participation — **str. 44**

Maďarsko – Nadace Cromo — **str. 51** Litva –

AY Institute — **str. 59**

Španělsko – RINOVA — **str. 67**

Bibliografie

Zdroje, bibliografie a poděkování — **str. 75**

VYSVĚTLENÍ

Úloha digitálních technologií a Webu 3.0.

Hate Trackers Into Action, evropský projekt, který dal vzniknout tomuto kompendiu, vychází z přesvědčení, že inovativní a digitální technologie nejsou pouze doplňkem boje proti nenávisným projevům, ale zásadní podmínkou jeho pevnosti a udržitelnosti. V průběhu celého projektu investovali partneři do nástrojů, které mladým aktivistům umožňují dokumentovat, archivovat a čelit nenávisnému obsahu stejnou rychlostí, jakou se tento obsah šíří online, a to v rámci sdílené evropské infrastruktury, nikoli v rámci proprietárních architektur jednotlivých platforem.

Právě z tohoto důvodu je na těchto stránkách kladen zvláštní důraz na **Web 3.0**. V celé publikaci se tento pojem vztahuje konkrétně na aplikaci HateTrackers vyvinutou v rámci projektu: decentralizované online prostředí, přístupné prostřednictvím peněženky MetaMask, ve kterém mohli mladí aktivisté shromažďovat, kategorizovat a reagovat na případy nenávisných projevů, s nimiž se setkali na veřejných platformách. Volba této architektury byla záměrná: umožnila partnerským organizacím vést společný důkazní záznam, aniž by jej svěřovaly jedinému vlastníkovi platformy, a poskytla mladým aktivistům přímou zkušenost s digitálním prostředím, které na počátku projektu v evropských školních osnovách téměř chybělo.

Tuto volbu podpořilo přesvědčení, že aktivismus, který má být dostatečně pevný, aby vydržel, nemůže být pouze deklarativní. Musí spočívat na technické infrastruktuře, kterou mohou aktivisté sami používat, rozumět jí a spravovat ji v průběhu času, a na kultuře, v níž mladí lidé nejsou pouze publikem osvětových kampaní navržených jinde, ale samotnými tvůrci reakce.

Co rozumíme pod pojmem „osvědčené postupy“.

Pod **pojmem „osvědčená praxe“** rozumí redakční tým v této publikaci činnost, kterou v průběhu projektu skutečně vyzkoušela jedna ze sedmi národních skupin, kterou partneři sami považovali za obzvláště významnou a poučnou a která se jeví jako přenositelná do jiných evropských kontextů jako stavební kámen exportovatelného modelu Hate Trackers. Kritériem pro zařazení tedy není ani popularita, ani rozsah, ale metodická srozumitelnost: osvědčenou praxí je činnost, kterou by jiná organizace v jiné zemi mohla přechít a s minimálními úpravami reprodukovat.

Každá z následujících praktik byla vybrána proto, že zúčastnění partneři byli schopni jasně formulovat nejen to, co udělali, ale také proč to fungovalo a co by příště vylepšili. Při vzájemném čtení v kontextu ostatních kapitol sedm národních kapitol nastiňuje soudržný a exportovatelný model aktivismu proti nenávisným projevům, online i offline, ve kterém se digitální a fyzické, formální a kreativní, metropolitní a regionální prvky navzájem posilují, místo aby si konkurovaly.

Pět doplňujících se metodických skupin.

V následujících kapitolách se opakuje pět vzájemně se doplňujících metodických skupin, které vycházejí ze sedmi národních zkušeností. První z nich je **školní pedagogika**, kterou využívají italští, maďarští a řečtí partneři prostřednictvím fórumového divadla, „Pyramidy nenávisti“, „Komпасové molekuly identity“ a souvisejících nástrojů. Druhou skupinou je **mediální tvorba**: školní rádio v Turíně, mikrofilmy a videa na platformě Reels v České republice, osvětová videa v Litvě, podcasty vedené mládeží na Kypru a ve Španělsku. Třetí je **kreativní a praktická práce**: keramické dílny ve Vilnius, koncert NOHATE v Praze, prohlídka street artu v Malaze. Čtvrtou je **sběr digitálních důkazů** prostřednictvím aplikace HateTrackers Web 3.0, který je zvláště intenzivní v italské, maďarské a španělské kapitole. Pátou je **mapování komunit** v Huelinu, Vilnius, Aténách, Nikósii a Nagyarsany.

Pozvánka do evropské sítě.

Povzbudivým zjištěním projektu HTIA je, že partneři nemuseli vytvářet nové infrastruktury, aby mohli vykonávat smysluplnou práci. Rádio Einaudi v Turíně, Polo Digital v Malaze, festival Ordogkatlan v Nagyharsany, Makes Sense Studio ve Vilniusu, Univerzita v Nikósii a malá skupina nevládních organizací v sedmi zemích již existovaly v době zahájení projektu HTIA a ten ukázal, jak je produktivně zapojit. Dobrou zprávou pro organizace po celé Evropě je, že stavební kameny již ve většině měst existují; přínosem HTIA je metodika, která je spojuje, a digitální páteř, která umožňuje sdílet, udržovat a v průběhu času zdokonalovat výslednou práci.

Následujících sedm národních kapitol je napsáno tak, aby jakákoli mládežnická organizace, škola nebo místní správa mohla identifikovat metodiku a přizpůsobit ji svému vlastnímu územnímu kontextu. Každá kapitola začíná krátkým úvodem a časovou osou aktivit, rozvíjí řadu osvědčených postupů v souvislém vyprávění, končí průřezovou reflexí a nabízí část s přímými hlasy účastníků. Publikaci lze číst postupně nebo ji použít jako referenční katalog.

ÚVOD

Publikace, kterou držíte v rukou, je výsledkem společné práce a praktických zkušeností mladých aktivistů a sedmi organizací občanské společnosti z Česka, Kypru, Řecka, Itálie, Litvy, Španělska a Maďarska. Vzniklo v rámci projektu HateTrackers Into Action, jehož cílem je podporovat občanskou angažovanost a bojovat proti nenávistným projevům v evropských městech. Tato publikace nepředstavuje pouze teoretické rámce, ale dokumentuje skutečné příběhy a konkrétní akce, které mladí lidé v rámci projektu realizovali, a nabízí tak autentické zkušenosti, o nichž věříme, že budou inspirací a vodítkem pro aktivisty zítřka.

Hlavním cílem projektu „HateTrackers Into Action“ je bojovat proti rasismu a diskriminaci prostřednictvím prevence a řešení projevů nenávisti na internetu i v reálném světě. Projekt vybavuje mladé lidi, mládežnické organizace a občanská sdružení znalostmi, nástroji a dovednostmi potřebnými k identifikaci, analýze a účinné reakci na projevy nenávisti, které podřívají lidskou důstojnost a rovnost. Tato iniciativa si především uvědomuje, že nenávistné projevy nejsou běžnou součástí evropského politického a společenského diskurzu, ale spíše strukturálním politickým problémem, který vyžaduje naléhavou pozornost všech občanů. Pevně věříme, že boj proti nenávistným projevům vyžaduje mobilizaci na všech úrovních společnosti — od jednotlivých aktivistů až po instituce — a že každý občan má svou roli při budování inkluzivnější Evropy.

Tento přehled vychází z právního a politického rámce Evropské unie v oblasti rovnosti a lidských práv a řídí se zásadami stanovenými ve směrnici Rady 2000/43/ES o uplatňování zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na rasový nebo etnický původ (dále jen „směrnice o rasové rovnosti“) a v rámcovém rozhodnutí Rady 2008/913/JHA o potírání určitých forem a projevů rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva. Oba nástroje stanoví jasnou právní povinnost členských států EU předcházet činům motivovaným nenávistí a trestat je, čímž zajišťují, že se všem osobám dostává stejné ochrany před zákonem. Tato sbírka je rovněž v souladu s

cíle stanovené v Akčním plánu EU proti rasismu na období 2020–2025 a ve Strategii EU pro práva dítěte (2021–2024), které kladou důraz na vzdělávání, zapojení mládeže a podporu inkluzivních společností.

Struktura tohoto přehledu odráží rozmanitost kontextů v celé Evropě, přičemž každá část představuje osvědčené postupy, které vyvinuli mladí aktivisté ve svých příslušných národních kontextech. Věříme, že boj proti nenávisným projevům vyžaduje hluboké porozumění sociálním, kulturním a politickým podmínkám, v nichž vznikají. Prezencí těchto sedmi národních zkušeností a strategií zakořeněných v reálných akcích se snažíme zdůraznit hodnotu řešení citlivých na kontext a zakotvených v místních podmínkách. Ačkoli je každá z těchto osvědčených postupů specifická pro danou národní realitu, zde představené metody a přístupy mohou být snadno přizpůsobeny a aplikovány v jiných prostředích aktivisty, pedagogy a komunitami, které se této důležité práci věnují.

Doufáme, že tento přehled poslouží jako zdroj inspirace a konkrétní pomůcka pro všechny, kdo se zasazují o budování Evropy, v níž se oslavuje rozmanitost, dodržuje se rovnost a nenávisť nemá v našem politickém a společenském životě místo. Na těchto stránkách zaznívají hlasy a činy mladých aktivistů – nechte se jimi vést, poučte se z jejich zkušeností a připojte se k hnutí za změnu.

Aktivity Web 3.0 v rámci projektu Hate Trackers Into Action

Úvod

Cílem projektu Hate Trackers Into Action (HTIA) je vybavit mladé lidi v celé Evropě schopnostmi, aby mohli čelit nenávisným projevům pomocí kreativních, reflexivních a technologicky inovativních metod. Ústředním pilířem projektu je integrace nástrojů Web 3.0, které nabízejí decentralizované, transparentní a participativní platformy pro aktivismus. Tato zpráva shrnuje aktivity v rámci Web 3.0 realizované partnery projektu a zdůrazňuje jak technickou infrastrukturu, tak i dopad na vzdělávací a sociální rovinu.

Různorodé přístupy ke společnému poslání

Země zapojené do projektu Hate Trackers Into Action přistupovaly k úkolu potírání nenávisných projevů prostřednictvím Webu 3.0 značně různorodými způsoby, které byly formovány jejich místními kontexty, kulturou mládeže a dostupnými zdroji. Ačkoli všechny týmy pracovaly s hlavními digitálními nástroji – MetaMask a platformou HTIA –, jejich metody zapojení a důraz se lišily, což odráželo odlišné chápání aktivismu, kreativity a oslovování komunity.

V Maďarsku vedla nadace Croma proces hluboce zakořeněný v komunitě, který postupně rozvíjel digitální gramotnost a aktivismus mezi mládeží z venkova. Jejich přístup byl vysoce participativní a zaměřený na rozvoj; začínal technickým zaškolením a postupně se vyvinul v kombinaci digitálního reportování, emocionální reflexe a kreativní osvětové činnosti. Výtvarná soutěž maďarského týmu a zapojení veřejnosti na festivalu Ördögkatlan ukázaly, jak může být aktivismus expresivní i inkluzivní a jak může přesahovat digitální prostor do škol, na festivaly a do místních komunit.

Naopak italský tým zvolil mediálně zdatnější a satirickou cestu. Jejich aktivita se zaměřila na tvorbu memů jako formy protinarážky, přičemž k boji proti nenávisným projevům využívali humor a ironii. Nahráním memů na platformu Web 3.0 a umožněním ostatním o nich hlasovat vnesli do aktivismu prvek gamifikace a zapojení vrstevníků. Tento přístup zdůraznil sílu digitální kultury a

vizuální komunikace, zároveň však podnítil kritickou reflexi etiky humoru a tenké hranice mezi výsměchem a ublížením.

Litevský a španělský tým se mezitím zaměřily spíše přímo na digitální dokumentaci nenávistných projevů. Činnost litevského týmu měla spíše průzkumný charakter; účastníci se potýkali s abstraktní povahou Webu 3.0 a vyjádřili potřebu jasnějších pokynů. I tak však tato zkušenost vyvolala důležité diskuse o roli technologie v aktivismu. Španělský tým naopak využil platformu ke sdílení silných příběhů ze skutečného života – od xenofobních útoků přes online obtěžování až po veřejnou solidaritu. Jejich reflexe odhalily hluboké emocionální zapojení do dané problematiky a rostoucí povědomí o systémové povaze online nenávisti. Zdůraznily také význam bezpečných digitálních prostorů a potenciál anonymního aktivismu.

Tyto rozmanité přístupy společně ilustrují bohatost aktivismu vedeného mládeží v celé Evropě. Ať už prostřednictvím umění, satiry, vyprávění příběhů nebo technických experimentů, každý tým našel svůj vlastní způsob, jak se vypořádat s výzvou nenávistných projevů. Projekt nejen podpořil digitální dovednosti, ale také kultivoval empatii, kritické myšlení a sdílený smysl pro účel mezi mladými lidmi odhodlanými učinit online prostory spravedlivějšími a inkluzivnějšími.

Infrastruktura Web 3.0: Dapp HateTrackers

Jádrem digitální inovace tohoto projektu je HateTrackers Dapp – decentralizovaná aplikace postavená na blockchainu Ethereum. Tato Dapp využívá smart kontrakty a decentralizované úložné systémy (jako IPFS a SWARM) k vytvoření bezpečného, transparentního a participativního prostředí pro aktivismus mládeže.

Klíčové vlastnosti aplikace:

- Přihlášení pomocí peněženky prostřednictvím rozšíření prohlížeče, jako jsou Metamask nebo Rabby, propojující sociální identity uživatelů s adresami peněženek v blockchainu.
- Řízení přístupu založené na NFT, kde s platformou mohou komunikovat pouze aktivisté HateTrackers s jedinečným odznakem NFT.
- Žebříček „Memorable Comments“, který představuje kreativní a konstruktivní reakce na nenávistné projevy.

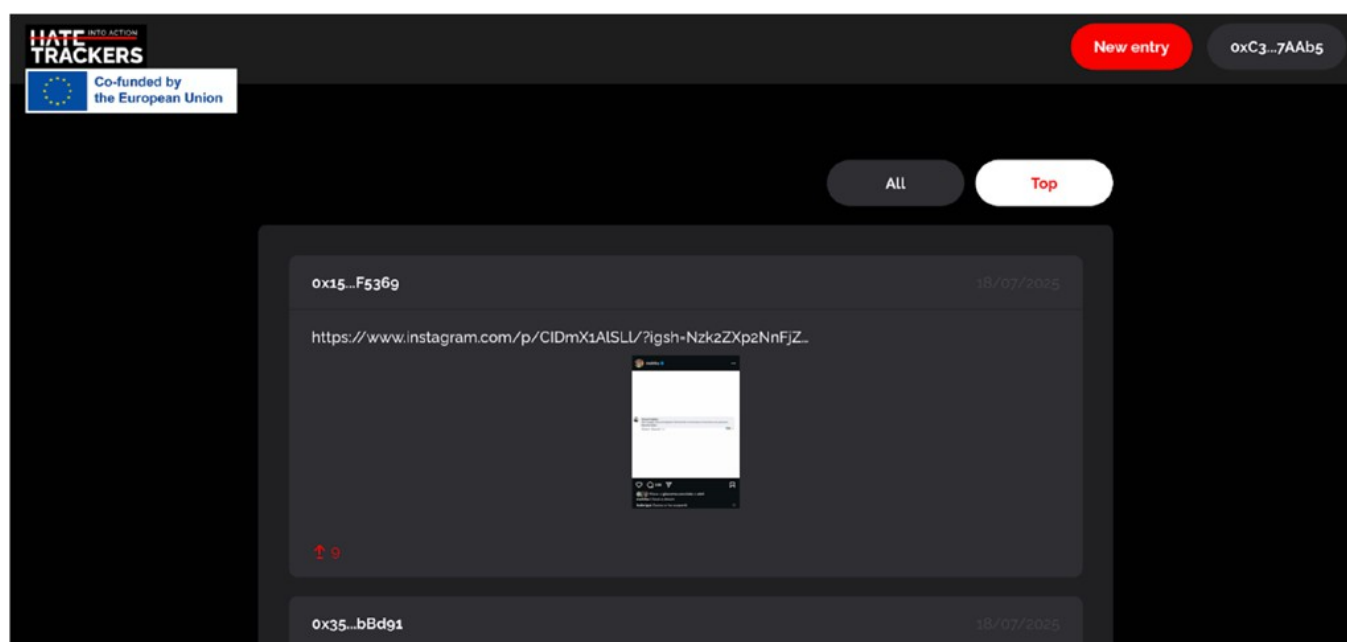
Uživatelé mohou:

- Prohlížet příspěvky a hlasovat o nich
- Nahrávat své vlastní reakce
- Sledujte popularitu a zapojení uživatelů

Odkaz na aplikaci:

<https://app.hate-trackers.com/dashboard>

Snímky obrazovky z aplikace

HATE

INTO ACTION

TRACKERS

 Co-funded by
the European Union

0xC3...7AAb5

CREATE A NEW ENTRY

Add a youtube link below and a proper handle to create a new entry.

LINK*

Paste your link

IMG*

Upload a photo of your video

Confirm

0x19...2AD7b

18/07/2025

https://www.insta...

 7 sett

Importi il terzo mondo, diventi il terzo mondo...

8629

Rispondi

 2 s

Come se non si fossero mai visti degli italiani molestare delle ragazze. È solo perché sono Nordafricani che vi da più fastidio del dovuto

0x35...bBd91

18/07/2025

https://www.insta...

 7 sett

Post interessante ma non m'interessa «hai il cuore di plastica» non hai il cuore di adamca tocca l'orlo... e non ti puoi riprendere... sei quella che con poco pane fa un figlio di magnotta... senti il tuo feto da spingere... scimmione alla tua... mottone... e hai le ciurme sul torace... nella

app.hate-trackers.com

0xCA...3c6E6

07/04/2025

https://www.fac...

Εσσει ο κονναφης τρανς αρφός;;

2d Like Reply

4

app.hate-trackers.com

0xCA...3c6E6

07/04/2025

https://vm.tikto...

Kala ekane o papous...Kai mhn lete mlkies to zeugari einai antras guneka..Kai Oxi antras me antra

01-31 Reply

12

Vzdělávací strategické cíle

Naučit aktivisty základy Web3 a decentralizace internetu prostřednictvím online a osobních školení.

Poskytnout bezpečnostní pokyny pro používání nástrojů Web3.

Umožnit aktivistům samostatnou koordinaci při sdílení důkazů o nenávistných projevech a strategií pro jejich potlačení.

Zábavnou formou podpořit aktivismus prostřednictvím soutěžního systému, který odměňuje pozitivní zapojení.

Tato infrastruktura byla vyvinuta v rámci partnerství mezi SpaghettiETH Impact a C.I.F.A. ETS, s průběžným mentoringem, technickou podporou a podporou společného brandingu.

Implementace v partnerských zemích

Kypr – Hope for Children

Na Kypru uspořádal tým SGYG v rámci iniciativy „Hate Trackers Into Action“ dvě významné online akce, které se obě zaměřovaly na využití platformy Web 3.0 k boji proti nenávistným projevům na internetu. Tyto akce vedl člen týmu, specialista na IT, který má rozsáhlé zkušenosti v oblasti informačních technologií a hluboké znalosti nástrojů Web 3.0. Jeho vedení a technické znalosti sehrály klíčovou roli při přípravě těchto akcí a zajistily jejich úspěch.

První aktivita, která se konala 7. dubna 2025, svedla dohromady sedm členů SGYG, kteří společně vyhledávali reálné příklady nenávistných projevů zveřejněných na internetu. Místo toho, aby na tyto komentáře reagovali nepřátelsky, tým připravil promyšlené a uctivé odpovědi a zveřejnil je prostřednictvím platformy Web 3.0. Cílem bylo ukázat, jak mohou být empatie a klidná komunikace mocnými nástroji v boji proti negativitě na internetu. Tento přístup oslovil nejen přímé účastníky, ale také širší online publikum, a podnítil tak reflexi a dialog o odpovědném chování v digitálním prostředí. Druhá aktivita, která se konala na dálku 25. dubna 2025, na tento přístup navázala. Marios a tým SGYG Cyprus systematicky vyhledávali nenávistné projevy na platformách jako Instagram, Facebook a TikTok. Opět reagovali s citem a rozvahou a nahráli své interakce na platformu Web 3.0, aby sloužily jako příklady pro ostatní aktivisty. Tato relace také vytvořila bezpečný a otevřený prostor, kde účastníci mohli sdílet své osobní zkušenosti a diskutovat o emocionálních výzvách spojených s konfrontací s nenávistným obsahem. Mnozí se zamýšleli nad důležitostí zachování klidu a respektu,

i když se setkali s velmi znepokojivým obsahem.

Obě aktivity zdůraznily emocionální dopad, který může mít nenávist na internetu, ale také ukázaly sílu volby empatie namísto hněvu. Účastníci si uvědomili, že i když možná nezmění názor těch, kteří šíří nenávist, jejich činy mohou ovlivnit přihlížející a inspirovat ostatní k přijetí respektovanějších komunikačních návyků. Setkání podtrhla důležitost emoční odolnosti a naznačila, že budoucí aktivity by mohly těžit z další podpory v této oblasti.

Celkově kyperský tým významně přispěl k projektu HTIA tím, že ukázal, že i malé, promyšlené činy mohou mít dominový efekt. Jejich práce nejenže v reálném čase čelila nenávistným projevům, ale také inspirovala širší kulturu digitální empatie a aktivismu mezi mladými lidmi.

Česká republika, Youth Included

V Praze tým SGYG z organizace Youth Included koncipoval své aktivity v rámci projektu HateTrackers Into Action na základě reálných zkušeností mladých lidí s migračním původem. Mezi účastníky byli jak ti, kteří do České republiky přišli teprve nedávno, tak i ti, kteří zde žijí již několik let. Skupina vytvořila v komunitním centru Atma bezpečný a inkluzivní prostor, kde mohla prostřednictvím dialogu, reflexe a digitálního vyjádření prozkoumávat téma nenávistných projevů.

Aktivity se konaly v rámci několika setkání v říjnu 2025 a byly strukturovány tak, aby se posunuly od osobního vyprávění k kolektivnímu poznání a akci. Setkání začala otevřenými otázkami, jako například „Co je nenávistná řeč?“ a „Jak jste ji zažili ve své domovské zemi nebo tady v Praze?“ Tyto otázky vyvolaly hluboké a emotivní rozhovory. Účastníci sdíleli osobní příběhy o vyloučení, diskriminaci a nedorozumění a zamýšleli se nad tím, jak se nenávistná řeč projevuje v různých kulturních a sociálních prostředích – od škol a veřejných prostor až po online platformy.

V průběhu setkání se skupina zabývala psychologickými a sociálními kořeny nenávistných projevů a diskutovala o tom, jak strach, stereotypy a lidská potřeba sounáležitosti mohou někdy vést k vylučujícímu či agresivnímu chování. Zaměřila se také na to, jak média a sociální prostředí mohou takovou komunikaci normalizovat, často aniž by si to lidé uvědomovali. Tato část procesu pomohla účastníkům pochopit, že nenávistné projevy nejsou jen otázkou slov, ale

odrazem hlubších sociálních dynamik.

Hlavním tématem setkání bylo, jak reagovat na nenávistné projevy, a to jak v roli přímých terčů, tak jako svědci. Účastníci si vyměnili strategie, jak se ozvat, chránit své emocionální zdraví a rozhodovat se, kdy se zapojit a kdy ustoupit. Facilitátoři představili jednoduché nástroje pro regulaci emocí a komunikaci, které skupině pomohly zůstat v obtížných situacích vyrovnanou a sebevědomou.

Závěrečná fáze aktivity spočívala v převedení těchto úvah do digitální podoby. Účastníci se zaregistrovali na platformě Web 3.0 a sdíleli své postřehy prostřednictvím krátkých textů, komentářů a kreativních projevů. Tento krok jim umožnil procvičit si uvědomělou digitální komunikaci a využít online prostor k podpoře empatie, informovanosti a inkluze.

Při společném vyhodnocení účastníci vyjádřili, jak transformativní pro ně tato zkušenost byla. Poznamenali, že jim tento proces pomohl pochopit nenávistné projevy nejen jako sociální problém, ale také jako hluboce osobní a emocionální záležitost. Mnozí se cítili silnější a zodpovědnější za způsob komunikace, kterou na internetu používají. Podporující atmosféra ve skupině jim umožnila zpracovat obtížné emoce a objevit nové způsoby, jak proměnit nepříjemné pocity v jasnost a soucit.

Celkově příspěvek České republiky k projektu HTIA ukázal, že boj proti nenávistným projevům začíná nasloucháním, reflexí a každodenními rozhodnutími. Aktivity ukázaly, že aktivismus se neomezuje pouze na veřejné kampaně – projevuje se také ve způsobu, jakým lidé mluví, reagují a vytvářejí prostor pro ostatní. Prostřednictvím společného dialogu a kreativní digitální praxe pomohl pražský tým vybudovat základ empatie, povědomí a odpovědnosti – hodnot, které jsou ústřední pro poslání HateTrackers Into Action.

Řecko – účast helénské mládeže

V Řecku realizoval tým SGYG se sídlem v Aténách komplexní a průběžně se rozvíjející sérii aktivit, které mladým dospělým pomáhaly porozumět projevům nenávisti, vyrovnat se s nimi a reagovat na ně, a to jak online, tak offline. Prostřednictvím kombinace osobních a online setkání se skupina zabývala tímto tématem z různých úhlů pohledu – teoretického, emocionálního, etického i praktického – a zároveň si postupně rozvíjela dovednosti v oblasti digitálního aktivismu s využitím platformy Web 3.0.

Cesta začala úvodními setkáními, která účastníkům pomohla

definovat nenávistné projevy vlastními slovy, porovnat je s oficiálními definicemi a zamyslet se nad tím, jak se projevují v jejich každodenním životě. Tyto úvodní setkání vytvořila pevný základ pro povědomí a soudržnost skupiny, podpořený energizéry a otevřenými diskusemi. Účastníci také začali identifikovat skutečné nenávistné komentáře online, které později použili jako materiál pro cvičení a reflexi.

V průběhu projektu se tým zaměřil na praktičtější a strategičtější činnosti. Naučili se, jak vytvářet peněženky pro Web 3.0, procvičovali si formulování reakcí na nenávistné projevy a zkoumali různé způsoby reakce – od odpovídání a nahlašování až po odklon od diskuze či zahájení aktivistických kampaní. Interaktivní metody, jako jsou cvičení „čtyři rohy“ a cvičení s barevně označenými předměty, umožnily účastníkům vyjádřit své instinkty a uvažování v bezpečném prostředí bez předsudků. Tyto sezení zdůraznila, že neexistuje jediný správný způsob, jak reagovat na nenávist, a že každá situace vyžaduje pečlivé zvážení.

Skupina se zabývala také složitými tématy, jako je svoboda projevu, a diskutovala o jejích hranicích a etických dilematech spojených s moderováním obsahu. Debatovali o tom, kdo by měl rozhodovat o tom, co zůstane online a co bude odstraněno, a jak tato rozhodnutí ovlivňují veřejnou diskusi. Další část se zaměřila na protinarážky a alternativní narativy a pomohla účastníkům pochopit, jak čelit nenávistným projevům nejen přímým odporem, ale také nabídkou nových, inkluzivních pohledů.

V průběhu celého procesu byli účastníci vybízeni, aby nahrávali své reflexe a reakce na platformu Web 3.0 a proměnili tak své postřehy ve viditelné digitální akce. Prohlíželi si také příspěvky od ostatních Hate Trackerů z celé Evropy, což posilovalo pocit solidarity a sdíleného cíle.

V průběhu všech setkání prokázal řecký tým silné odhodlání rozvíjet empatii, kritické myšlení a digitální odpovědnost. Účastníci získali větší jistotu ve své schopnosti rozpoznat nenávistné projevy, konstruktivně na ně reagovat a vést dialog založený na vzájemném respektu. Díky těmto aktivitám začali vnímat aktivismus nejen jako veřejné protesty, ale jako souhrn každodenních rozhodnutí – jak mluvíme, jak nasloucháme a jak utváříme online prostory, v nichž se pohybujeme.

Maďarsko – Nadace Cromo

V maďarském okrese Baranya vedla nadace Cromo hluboký

zapojující a komunitně orientovaná realizace projektu „Hate Trackers Into Action“, zaměřená především na studenty a mladé pracovníky ve věku 16 až 22 let z venkovských oblastí. V průběhu deseti setkání mezi únorem a zářím 2025 se skupina vyvinula z zvědavých nováčků v sebevědomé digitální aktivisty, přičemž kombinovala budování technických dovedností, kreativní osvětu a emocionální reflexi. Cesta začala seznámením se systémem MetaMask a aplikací Hate Trackers, kde účastníci pomocí hraní rolí zkoumali, jak lze digitální nástroje využít k hlášení a reakci na nenávistné projevy. Navzdory omezenému přístupu k zařízením a počátečním technickým problémům skupina vytrvala – účastníci se střídali u jediného notebooku, vzájemně se podporovali a postupně si osvojili platformu. Naučili se, jak nahrávat a kategorizovat případy nenávistných projevů, zamýšlet se nad rozdílem mezi urážlivým a škodlivým obsahem a diskutovat o emocionálním dopadu nepřátelství na internetu.

Jak se jejich sebevědomí posilovalo, skupina zavedla nový způsob zapojení: nejen dokumentovat nenávistné projevy, ale také na ně reagovat s empatií a respektem a zveřejňovat jak původní komentář, tak svou odpověď. Tato změna pomohla účastníkům vnímat sami sebe nejen jako pozorovatele, ale jako aktivní přispěvatele k respektující digitální kultuře.

Souběžně se svou digitální činností skupina vyhlásila výtvarnou soutěž s názvem „Neubližuj ostatním!“, jejímž cílem bylo zvýšit povědomí o šikaně a každodenní agresi mezi dětmi a teenagery. Kampaň propagovali v místních školách, sbírali přihlášené práce a připravili výstavu pro festival Ördögkatlan, kde také pořádali živé kreslířské workshopy a vyhlásili fotografickou soutěž. Tyto kreativní aktivity přitáhly k projektu pozornost veřejnosti a poskytly mladším hlasům platformu k vyjádření jejich zkušeností a nadějí.

Poslední etapa jejich cesty se odehrála v Budapešti, kde se skupina zúčastnila představení v rámci fóra divadla a navštívila muzea, z nichž mnohá viděla poprvé. Tato zkušenost jim otevřela oči pro sílu umění jako formy aktivismu a inspirovala je k tomu, aby i nadále využívali kreativitu a technologie k boji proti nenávistným projevům. Výlet také posílil jejich vazby s dalšími mladými aktivisty a podnítil nápady na budoucí projekty.

V průběhu celého projektu maďarský tým dokázal, že aktivismus může být digitální a zároveň hluboce lidský. Vybudovali si podpůrnou komunitu, rozvinuli kritické myšlení a zjistili, že laskavost, humor a kreativita jsou mocnými nástroji v boji proti nenávisti. Jejich

práce je důkazem potenciálu mládeže z venkova vést změnu – pokud dostane nástroje, důvěru a prostor k růstu.

Itálie, C.I.F.A. ETS

V Turíně uspořádal italský tým SGYG dne 18. července 2025 rozsáhlou a inovativní akci, do níž se zapojilo přibližně 100 mladých dospělých ve věku od 18 let. Akce se zaměřila na kreativní a technologicky orientovaný přístup k boji proti nenávistným projevům. Setkání spojilo technologii Web 3.0 s tvorbou memů jako formou digitálního aktivismu a účastníkům nabídlo nový a poutavý způsob, jak reflektovat a reagovat na nenávistné projevy na internetu.

Aktivita navázala na úvodní setkání věnované Webu 3.0 a používání peněženek MetaMask, kde se účastníci dozvěděli, jak lze technologii blockchain – obvykle používanou pro kryptoměny a NFT – uplatnit také v oblasti sociálního dopadu a digitálního projevu. Facilitátoři poté skupinu provedli procesem identifikace skutečné nenávistné řeči na internetu, včetně diskriminačních komentářů od veřejných osobností a uživatelů sociálních médií.

Místo toho, aby reagovali hněvem nebo konfrontací, byli účastníci povzbuzováni k vytváření memů, které pomocí humoru, ironie a populární kultury zpochybňovaly a zesměšňovaly nenávistné projevy. Tyto memy byly poté nahrány do sítě Web 3.0, kde byl každý z nich propojen s ID peněženky svého tvůrce. Ostatní účastníci mohli hlasovat pro své oblíbené memy a přidávat tak symbolickou „hodnotu“ těm nejúčinnějším nebo nejvtipnějším reakcím.

Setkání bylo zakončeno skupinovou debatou, během níž účastníci diskutovali o memech, které vytvořili, zamýšleli se nad tónem a účinností svých reakcí a hlasovali o nejvýraznějších přispěvcích. To vyvolalo důležité rozhovory o tom, jak vyvážit humor s citlivostí a jak se vyhnout zhoršování situace, aniž by se přestalo zpochybňovat nenávistné narativy.

Účastníci shledali tuto aktivitu užitečnou i emocionálně komplexní. Mnozí se svěřili, že setkání s nenávistnými projevy v nich často vyvolávalo hněv, což ztěžovalo konstruktivní reakci. Vytváření memů, které byly zároveň vtipné i uctivé, se ukázalo jako výzva – ale také jako cenné cvičení v empatii, zdrženlivosti a kritickém myšlení.

Tato aktivita ukázala, jak může být digitální kreativita mocným nástrojem aktivismu. Pomohla účastníkům přeformulovat jejich přístup k nenávisti na internetu a ukázala, že humor a ironie mohou být účinné při odzbrojování nepřátelství a podpoře reflexe. Zároveň podpořila hlubší pochopení emocionální dynamiky, která se skrývá za nenávistí.

řeč a význam uvážlivých reakcí, které nevede k eskalaci.

Litva, AY Institute

V rámci projektu Hate Trackers Into Action se litevský tým SGYG zapojil do digitální aktivistické činnosti založené na Webu 3.0, do které se zapojilo deset mladých dospělých ve věku od 19 do 30 let. Jejich práce se zaměřila na identifikaci a dokumentaci nenávistných projevů online pomocí aplikace Hate Trackers, přičemž se zároveň potýkali s výzvami spojenými s porozuměním a smysluplným využíváním nových technologií. Aktivita začala tím, že se účastníci zaregistrovali na platformě Web 3.0 a naučili se používat peněženku MetaMask. Po zapojení hledali nenávistné projevy na různých platformách – včetně Facebooku, Instagramu, Twitteru, YouTube a online zpravodajských médií – a nahráli do aplikace přibližně 36 nenávistných komentářů. Proces byl z hlediska funkčnosti přímočarý, ale koncepční rámec Web 3.0 se ukázal jako obtížněji uchopitelný.

Účastníci vyjádřili názor, že zatímco technický úkol nahrávání obsahu byl zvládnutelný, účel a dlouhodobý dopad používání Webu 3.0 pro aktivismus zůstávaly nejasné. To vyvolalo určitou frustraci, ale také vzbudilo zvědavost a kritickou diskusi o roli digitálních nástrojů v sociální změně. Tato zkušenost zdůraznila potřebu jasnějších pokynů, praktických ukázek a silnějšího propojení mezi digitálním úkolem a jeho aktivistickými cíli.

Navzdory všem výzvám představovala tato aktivita důležitý první krok v oblasti digitální občanské angažovanosti. Seznámila účastníky s novými formami online aktivismu, podnítila je k zamyšlení nad tím, jak se projevuje nenávistná rétorika v digitálním prostoru, a přiměla je uvažovat o tom, jak lze technologie využít nejen ke komunikaci, ale i k dosažení společenského dopadu. Tato zkušenost rovněž zdůraznila, jak důležité je spojovat inovace s přístupností, aby mladí lidé byli nejen vybaveni nástroji, ale také chápali jejich účel a potenciál.

Účast litevského týmu nakonec ukázala, že i když není cesta jasná, experimentování a reflexe jsou nezbytnou součástí učení. Jejich ochota zapojit se do práce s neznámými nástroji a koncepty položila základ pro hlubší digitální aktivismus a informovanější generaci tvůrců změn, kteří se vyznají v technologiích.

Španělsko, RINOVA

Španělský tým SGYG realizoval aktivitu založenou na Webu 3.0, která

svedlo dohromady mladé aktivisty v online prostředí, aby prozkoumali, jak lze decentralizované digitální nástroje využít k dokumentaci a reflexi nenávistných projevů. Na základě poznatků ze dvou předchozích školení se účastníci naučili, jak nainstalovat rozšíření MetaMask, vytvořit si peněženku a přistupovat k platformě HTIAWeb 3.0. Po registraci začali nahrávat obsah – příběhy ze skutečného života a příklady nenávistných projevů i odporu – shromážděné z celého Španělska.

Příspěvky, které sdíleli, odrážely širokou škálu společenských problémů a osobních zkušeností. Jeden z příspěvků se zabýval případem Torre Pacheco, kde násilný incident s marockým občanem vyvolal vlnu xenofobních komentářů na internetu, přičemž více než 130 000 zpráv bylo namířeno proti severoafrickým komunitám. Další příspěvky zahrnovaly vyprávění mladého muže o životě s Tourettovým syndromem a sociálním stigmatem, kterému čelí, svědectví ženy o tom, jak ji obtěžoval a vydíral její bývalý partner, a následný příspěvek od někoho, kdo nabídl veřejnou podporu a solidaritu. Tým také sdílel příběhy migrantů, kteří po příjezdu do Španělska v naději na lepší život zjistili, že jejich práva nejsou chráněna a jejich naděje se nenaplnily. Další příspěvek se zabýval přímým útokem na člena SGYG z před několika lety, zatímco jeden reagoval na rasistické urážky namířené proti fotbalistovi Vini Jr., který zahájil kampaň proti rasismu na španělských stadionech.

Účastníci popsali platformu Web 3.0 jako bezpečný a inspirativní prostor, kde mohli sdílet své názory bez obav z útoků. Ocenili, že se naučili využívat Web 3.0 i k jiným účelům než jen k obchodování s kryptoměnami, a vážili si možnosti přistupovat k rostoucímu archivu aktivistického obsahu a přispívat do něj. Někteří si dokonce založili anonymní účty na Instagramu, aby mohli bezpečněji vystupovat proti nenávistným projevům – chránili tak svou identitu a zároveň mohli dál vyjadřovat své názory.

Aktivita také vyvolala hluboké emocionální zamyšlení. Mnoho účastníků bylo šokováno objemem a intenzitou nenávisti na internetu a začalo se ptát na kořeny takové nepřátelství. Tyto rozhovory často vedly ke společnému pocitu zmatení a frustrace z toho, proč se lidé rozhodnou šířit nenávist, zejména vůči těm, které neznají. Platforma HTIA Web 3.0 se stala více než jen nástrojem – stala se prostorem pro reflexi, solidaritu a kolektivní akci. Španělský tým nakonec vnímal tuto aktivitu jako mocný způsob, jak inspirovat aktivismus mezi mladými lidmi. Ukázalo se, že díky přeshraniční spolupráci, sdílení příběhů a kreativnímu využití technologie mohou vybudovat silnější a propojenější hnutí proti nenávisti na internetu. Tato zkušenost posílila jejich přesvědčení, že

aktivismus může mít mnoho podob – od veřejných kampaní po tiché akty odporu – a že každý příspěvek má význam.

Proč jsou důležité

Projekt „Hate Trackers Into Action“ svedl dohromady mladé lidi z celé Evropy, aby prozkoumali, jak lze digitální nástroje – zejména Web 3.0 – využít k boji proti nenávisným projevům. Výsledkem rozmanitých národních přístupů nebyla jen sbírka aktivit, ale také hlubší pochopení toho, jak se může aktivismus mládeže v digitálním věku vyvíjet. Každá země vnesla do úkolu svůj vlastní kulturní pohled, technologickou znalost a tvůrčí energii, což vedlo k bohaté mozaice strategií, které odrážejí jak místní realitu, tak sdílené hodnoty.

V tomto projektu nebylo nejdůležitější pouze technické využití platformy Web 3.0, ale to, jak se stala prostorem pro reflexi, vyjádření a solidaritu. V Maďarsku byl tento proces postupný a hluboce zakořeněný v budování komunity, přičemž mládež z venkova se učila pracovat s digitálními nástroji a zároveň vytvářela emocionální a umělecké reakce na šikanu a vyloučení. V Itálii se k odzbrojení nenávisti prostřednictvím memů využíval humor a satira, což ukázalo, jak může být ironie mocným protinarativem. Španělský přístup byl hluboce emocionální a založený na příbězích, přičemž platforma sloužila k dokumentaci reálných zkušeností s rasismem, obtěžováním a solidaritou, zatímco litevská zkušenost zdůraznila výzvy spojené s využíváním nových technologií a důležitost jasného vedení a podpory.

Ve všech zemích se objevilo několik klíčových prvků. Zaprvé, digitální gramotnost je zásadní – a to nejen z hlediska používání nástrojů, ale i z hlediska pochopení jejich účelu a potenciálu. Zadruhé, bezpečné prostory jsou důležité. Ať už prostřednictvím anonymních účtů, tvůrčího vyjádření nebo vzájemné podpory, mladí lidé potřebují prostředí, kde se mohou bez obav svobodně vyjadřovat. Zatřetí, aktivismus má mnoho podob. Může být technický, umělecký, emocionální nebo strategický – a často je to všechno najednou. A konečně, projekt ukázal, že mladí lidé nejsou pasivními konzumenty digitálního obsahu; jsou schopni utvářet online kulturu, zpochybňovat škodlivé narativy a budovat komunity péče a odporu.

Klíčové výsledky

Digitální gramotnost: Účastníci se naučili pracovat s nástroji blockchainu, rozumět NFT a zapojovat se do decentralizovaných platform.

Kreativní aktivismus: Memy, kresby a fórum divadlo se staly nástroji sociální změny.

KYPR

**NADĚJE
PRO DĚTI**

V průběhu roku 2025 kyperská skupina Semiological Guerrilla Youth Group (SGYG), koordinovaná organizací Hope For Children CRC Policy Center, přetvořila obecné poslání projektu „Hate Trackers Into Action“ v ucelený celoroční program, který spojoval vzdělávání, kreativitu a přímé zapojení veřejnosti. Následující kapitola dokumentuje čtyři vzájemně propojené osvědčené postupy, které lze s minimálními úpravami přenést do jakéhokoli evropského města, kde organizace občanské společnosti spolupracují s univerzitami, veřejnoprávními vysíláři a knižními veletrhy.

Tato kapitola rozvíjí následující osvědčené postupy v chronologickém pořadí: Veřejný workshop na téma Svoboda projevu vs. nenávistné projevy (15. března 2025); Podcast vedený mládeží (30. července 2025); Stánek na festivalu Up TO YOU(th) (20. září 2025); a Výstava fotografií z soutěže Delete the Hate (12. října 2025). Každá z těchto aktivit je poté podrobně popsána v souvislém vyprávění, přičemž je věnována pozornost místnímu kontextu, krokům, které se osvědčily i jinde, a poučením, která si tým odnesl.

Osvědčená praxe 1 – Veřejný workshop na téma „Svoboda projevu versus nenávistné projevy“ Datum: 15. března 2025. Místo konání: Univerzita v Nikósii, Makedonitissas Avenue 46. Účastníci: sedm členů SGYG, široká veřejnost (mládež a rodiny).

Tým pro výzkum a vývoj organizace Hope For Children připravil odpolední osvětovou akci, jejímž pedagogickým jádrem byla aktivita s bílou tabulí. V prostorách workshopu byly vystaveny skutečné online komentáře, které pocházely ze sociálních médií a byly vytištěny na laminovaných kartičkách. Účastníci byli vyzváni, aby

každý komentář fyzicky zařadit do jedné ze dvou koloniček, „Svoboda projevu“ nebo „Nenávistné projevy“, a poté diskutovat o svém uvažování s moderátory. Polarizující komentáře, u nichž nenávistná povaha nebyla na první pohled zřejmá, byly záměrně upřednostňovány před extrémními případy. Workshop doplnila „lidská knihovna“ (jednotlivci jako živé knihy sdílející osobní příběhy), společná malířská aktivita vedená čtyřmi místními umělci, živé hudební vystoupení a speciální vysílání MI FM Cyprus, které poselství rozšířilo k širšímu rozhlasovému publiku.

Pokud jde o metodiku, kterou lze replikovat: replikovatelné kroky: (1) shromáždit 20–30 skutečných online komentářů k tématům relevantním pro místní kontext (životní prostředí, migrace, gender) a každý z nich vytisknout na samostatnou laminovanou kartičku; (2) připravit tabuli se dvěma sloupci s názvy „Svoboda projevu“ a „Nenávistné projevy“; (3) připravit tři vodící otázky pro diskusi po zařazení komentářů; (4) najděte dva až tři „živé knihy“, které budou ochotné sdílet své příběhy v 10–15minutových individuálních rozhovorech; (5) domluvte si několik týdnů předem spolupráci s místní rozhlasovou stanicí na živém vysílání.

Aktivita přilákala menší publikum, než se očekávalo, a SGYG dospěla k závěru, že budoucí akce vyžadují včasější a cílenější propagaci prostřednictvím univerzitních kanálů. Účastníci nicméně vedli jasné diskuse o hranici mezi svobodou projevu a diskriminačními projevy, což potvrdilo hodnotu hmatatelného, low-tech formátu.

Osvědčená praxe 2 – Podcast vedený mládeží

Datum: 30. července 2025. Místo: Podcastové studio Black Lemon TV, Nikósie. Publikum: široká veřejnost, online posluchači. Veřejný odkaz: youtube.com/watch?v=6zC TTiISAc

Jeden z členů SGYG moderoval epizodu podcastu s názvem „Boj proti nenávistným projevům a podpora lidských práv mezi mládeží“, v níž vystoupil jediný host – právník a aktivista. Rozhovor se týkal definic a konkrétních kyperských příkladů nenávistných projevů, vlivu sociálních médií, absence právních důsledků za přestupky mladistvých a navrhované legislativy zakazující nezletilým přístup na sociální média. Na přípravě scénáře, nahrávání a šíření se podílelo pět členů SGYG.

Pokud jde o metodiku, kterou lze zopakovat: kroky, které lze zopakovat: (1) vypracovat scénář s 10 otázkami v souladu se třemi tematickými bloky (definice, aktuální případy, politický horizont); (2) pozvat hosta, jehož profesní postavení dodává rozhovoru právní nebo institucionální důvěryhodnost; (3) nahrávat na profesionální vybavení v externím studiu, místo improvizování s audio zařízením; (4) naplánovat propagaci před datem nahrávání, aby se publikum budovalo předem, nikoli zpětně.

Posluchači požadovali navazující epizody o právech mládeže, digitálním blahobytu a spravedlnosti. Jediným nejvíce replikovatelným ponaučením je strukturální aspekt: podcast moderovaný mladými lidmi, doplněný zkušeným právním hlasem, demystifikuje právní rámce (zpětná vazba účastníků) a dává mladým posluchačům hmatatelný model občanské angažovanosti.

Osvědčená praxe 3 – Stánek na festivalu Up TO YOU(th)

Datum: 20. září 2025. Místo: Acropolis Park, Nikósie. Publikum: mládež, vysokoškolští studenti a dobrovolníci účastnící se festivalu.

Během devátého ročníku festivalu Up TO YOU(th) obsadili tři členové SGYG a ředitelka oddělení výzkumu a vývoje stánek Hope For Children, aby představili projekt HTIA a vyhlásili fotografickou soutěž „Delete the Hate“ pro mladé lidi ve věku 19–28 let. Když byla návštěvnost stánku nízká, tým nečekal pasivně, ale procházel festivalem s plakátem projektu a oslovoval návštěvníky individuálně. Tento proaktivní přístup se ukázal jako rozhodující pro oslovení účastníků, kteří by se kvůli plachosti nebo rozptýlení ke stánku sami nepřiblížili.

Z hlediska replikovatelné metodiky: replikovatelné kroky: (1) zajistit stánek na veřejném festivalu s vysokou účastí mládeže; (2) připravit dva paralelní aktivační režimy – statický stánek a mobilní tým s plakáty pohybující se po areálu; (3) vyhlásit nenáročnou kreativní výzvu (v tomto případě fotografickou soutěž), která dá účastníkům důvod zůstat v kontaktu; (4) sbírejte zpětnou vazbu přímo na místě, abyste mohli vylepšit budoucí aktivity (SGYG obdržela konkrétní návrhy na rozšíření soutěže na osoby starší 29 let a mladší 18 let).

Poučení je praktické: v prostředí konkurenčních podnětů oslovíte nejaktivnější účastníky tím, že přijdete za nimi, nikoli tím, že na ně budete čekat. Festivalový stánek bez doplňkového mobilního týmu pro oslovování veřejnosti nevyužívá svůj potenciál.

Osvědčená praxe 4 – Výstava fotografií z soutěže „Delete the Hate“

Datum: 12. října 2025. Místo: Acropolis Park, Nikósie, během knižního festivalu v Nikósii.

Publikum: mládež, rodiny, učitelé, děti.

Čtyři fotografie finalistů soutěže „Delete the Hate“ byly vystaveny na speciálním stánku v dětské sekci knižního festivalu. Během dne se sešlo více než 50 hlasů pro výběr vítězné fotografie, přičemž veřejnost byla vyzvána, aby zvážila snímky oslavující jednotu, projevy laskavosti a pokojné protesty. Projektový manažer a jeden člen SGYG využili hlasování k tomu, aby s rodinami navázali rozhovory o dopadech nenávistných projevů online i offline.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) několik měsíců předem vyhlásit výzvu k zaslání fotografií, která bude zaměřena spíše na inkluzi než na nenávist (pozitivní rámcování zvyšuje účast); (2) sestavit užší výběr čtyř až deseti fotografií a prezentovat je na jednotných výstavních panelech; (3) použít jednoduchý systém hlasování pomocí papírových lístků, který návštěvníkům poskytne krátkou pauzu k zamyšlení; (4) umístit stánek do frekventované oblasti, kterou navštěvují rodiny a pedagogové.

Umožnění hlasování veřejnosti nebylo jen nástrojem zapojení, ale i pedagogickým prostředkem: návštěvníci se zdáli být upřímně zainteresovaní výběrem snímku, který nejlépe reprezentoval hodnoty soutěže (deník SGYG). Když se SGYG potýkala s organizační chybou, v důsledku které byl stánek přidělen dvěma organizacím, prokázala kooperativní flexibilitu a místo eskalace konfliktu prostor přeskupila – což je postoj, který sám o sobě představuje vzor občanské kultury, kterou se projekt snaží šířit.

Obecné poučení pro jiné evropské organizace

Z kyperského portfolia vyplývají tři obecně platné zásady. Za prvé, společná tvorba členů SGYG v každé fázi přináší autentičnost, kterou žádný shora řízený návrh akce nedokáže napodobit. Za druhé, promyšlená kombinace formátů – workshop, podcast, festivalový stánek, výstava – oslovuje publikum, které by žádný jednotlivý kanál nedokázal zachytit. Za třetí, odolnost vůči provoznímu stresu (nízká účast, kolize termínů, omezení způsobená počasím) je sama o sobě formou aktivismu, protože zabraňuje rozptýlení energie týmu předvídatelnými nepředvídanými událostmi.

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Kyperská trajektorie je obzvláště přenositelná do středně velkých evropských měst, kde již existují univerzity, veřejnoprávní vysílatelé a mládežnické nevládní organizace jako samostatné ekosystémy. Tým Hope For Children ukázal, že program ve stylu HTIA nemusí vymýšlet nové infrastruktury: může propojit ty, které již existují. Pro ostatní partnery, kteří budují exportovatelný model, nabízí Kypr užitečnou šablonu – veřejný workshop k nastavení koncepčního rámce, podcast vedený mládeží k rozšíření dosahu za hranice místnosti, festivalový stánek k oslovení nového publika a kreativní soutěž, která dává veřejnosti aktivní roli namísto role diváka.

Přímé hlasy účastníků

Následující citáty jsou převzaty z debriefingů po skončení aktivity, které shromáždila partnerská organizace. Jsou reprodukovány jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v hlasech těch, kteří jej prožili.

„Závěrem mohu říci, že tato zkušenost pro mě byla velmi cenná a osobně obohacující.“

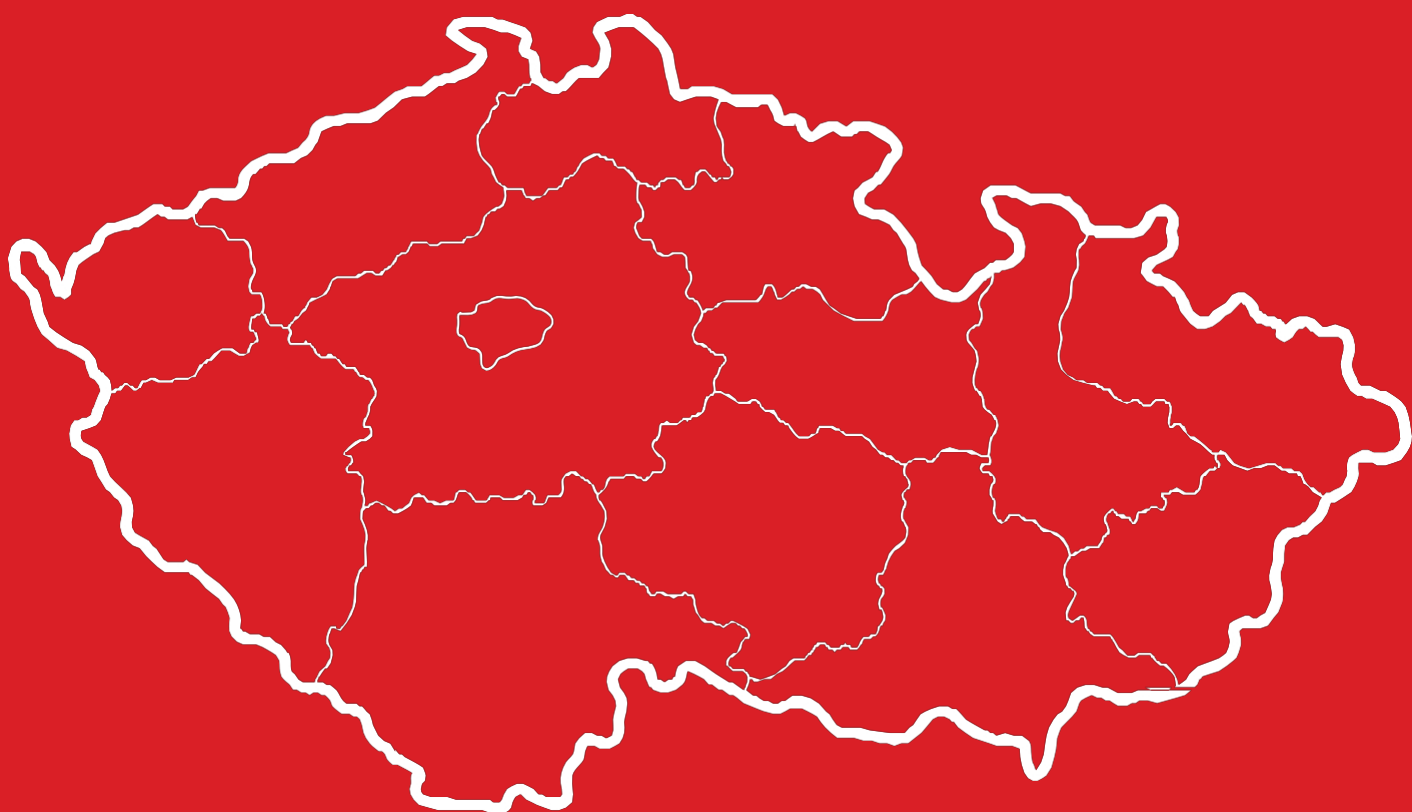
— Člen SGYG, závěrečná reflexe k programu workshopu

„Celkově byly naše rozhovory poutavé a poskytly cenné poznatky.“

— Deník SGYG, stánek na festivalu Up TO YOU(th)

„Abychom podnítili smysluplnou debatu, upřednostňovali jsme polarizující komentáře – ty, u nichž nenávistný charakter nebyl na první pohled zřejmý.“

— Poznámka SGYG k aktivitě na bílé tabuli na Univerzitě v Nikósii

ČESKÁ REPUBLIKA

**YOUTH
INCLUDED**

ČESKÁ REPUBLIKA

Youth Included – Komunitní prostor ATMA, Praha

Česká část projektu „Hate Trackers Into Action“, koordinovaná organizací Youth Included v komunitním centru ATMA v Praze, se zabývala projevy nenávisti tak, jak se projevují v každodenních životních zkušenostech mladých lidí s migračním původem. Osobní příběhy o vyloučení, mlčení v rodině a hledání sounáležitosti byly převedeny do krátkých digitálních médií (Instagram Reels) a do podoby veřejné hudební akce. Čtyři příklady dobré praxe zdokumentované níže ukazují, jak se kreativní sebevyjádření, podporované facilitací v bezpečném prostoru, může stát účinným nástrojem pro prevenci nenávisti a posílení odolnosti komunity.

V této kapitole jsou v chronologickém pořadí popsány následující příklady dobré praxe: „Reels You Would Run Too“ a „It's Not Okay to Stay Silent“ (15. a 29. června 2025); „Different, Yet Every Voice Matters“ (29. června 2025); „Toto je také můj domov“ a „Vítání nově příchozích“ (25. května 2025 a 15. června 2025); a koncert NOHATE: „Sound of Self“ (26. července 2025). Každá z těchto osvědčených postupů je poté podrobně popsána v souvislém vyprávění, přičemž je věnována pozornost místnímu kontextu, krokům, které se ukázaly jako přenositelné i do jiných míst, a poučením, která tým získal.

Osvědčená praxe 1 – Reels „You Would Run Too“ a „It's Not Okay to Stay Silent“

Termíny: 15. a 29. června 2025. Kanál: Instagram Reels. Cílený dosah: 1 000 diváků na jedno video.

Tři až čtyři účastníci na jedno video vytvořili dvě krátká videa na Reels, která odhalují neviditelnou stránku domácího násilí. Video You Would Run Too sleduje teenagera, který po dlouhém

období internalizované bolesti, opouští domov a je zachycen v scénách terapie a arteterapie. Video „It’s Not Okay to Stay Silent“ zachycuje pár na lavičce v parku: chlapec je agresivní, dívka sedí s ovázanou rukou a závěrečným zvratem je její textová zpráva přátelům – „Jsem v pořádku“. Natáčení proběhlo na smartphone, ale s vědomým důrazem na perspektivu, světlo a detailní záběry.

Pokud jde o reprodukovatelnou metodiku: reprodukovatelné kroky: (1) uspořádat tvůrčí workshop, na kterém účastníci sdílejí své osobní postřehy ohledně skrytého ublížení; (2) sepsat scénář bez dialogů v délce 30–60 sekund; (3) rozdělit role (koncepce, kompozice záběru, herecký výkon) podle přirozených sklonů; (4) natočit video pomocí smartphonu, přičemž upřednostnit řeč těla před verbálním vysvětlením; (5) zveřejnit na Instagram Reels a doprovodit zveřejnění reflexivními popisky.

Reakce publika potvrdily, že 30sekundový klip může otevřít konverzace, které obvykle zůstávají skryté (závěrečná diskuse po workshopu). Tým se naučil vyvažovat upřímnost s etickou zdrženlivostí: dostatek detailů, aby byl příběh rozpoznatelný, ale nikdy tolik, aby to diváky znovu traumatizovalo. Budoucí iterace budou zahrnovat odkaz s popiskem s národními čísly podpory.

Osvědčená praxe 2 – „Jiní, ale každý hlas je důležitý“

Datum: 29. června 2025. Kanál: Instagram Reels. Účastníci: 15 osob ve věku 16–39 let, různého pohlaví, povolání a národnosti.

Jako neutrální symbol byla použita jediná prázdná židle. Každý účastník usedl na stejné místo, zaujal stejnou pozici a opakoval stejnou větu ve svém rodném jazyce. Záběry zblízka očí, rtů a rukou byly sestříhány tak, aby vytvořily rytmus rozmanitosti. V závěrečné scéně se sešlo všech patnáct účastníků s textem na obrazovce: „Jsem tady. Mám hlas.“

Z hlediska replikovatelné metodologie: replikovatelné kroky: (1) identifikovat jeden neutrální objekt, který se stane jevištěm pro opakované mikro-vystoupení; (2) napsat krátkou univerzální frázi, kterou lze přeložit do jazyků, jimiž skupina mluví; (3) natočit patnáct až dvacet velmi krátkých záběrů; (4) sestříhat je do sekvence tak, aby se rozmanitost

hlasu a vzhledu stala vizuálním vyjádřením; (5) zakončit kolektivním záběrem vyjadřujícím výzvu k uznání.

Video Reels ukázala, že inkluze nespočívá ve vymazání rozdílů, ale v jejich zdůraznění. Tato osvědčená praxe je obzvláště vhodná pro multikulturní třídy, jazykové školy a mezikulturní komunitní centra.

Osvědčená praxe 3 – „Toto je také můj domov“ a „Vítání nově příchozích“

Termíny: 25. května 2025 a 15. června 2025. Kanál: Instagram Reels. Odhadovaný dosah:

1 000–1 200 diváků u každého.

„Toto je také můj domov“ dokumentuje běžné okamžiky vybrané rodiny – kávu s přáteli, smích v kuchyni, jízdu metrem – aby dokázal, že pocit sounáležitosti lze vybudovat daleko od místa narození. „Welcoming the Newcomer“ bez dialogů inscenuje dynamiku skupiny přátel, která nejprve nového člena vyloučí a poté ho díky jedinému pozvání v podobě podané ruky přivítá. Závěrečný záběr ukazuje všechny společně a zdůrazňuje, že inkluze skupinu posiluje, nikoli oslabuje.

Pokud jde o replikovatelnou metodologii: replikovatelné kroky: (1) identifikovat srozumitelný mikrocénář vyloučení nebo sounáležitosti; (2) obsadit vrstevníky ochotné hrát sami sebe namísto profesionálních herců; (3) natáčet v reálných každodenních lokacích (kavárny, parky, veřejná doprava); (4) použít jediné rozhodující gesto jako narativní pivot.

Tato dvě videa dokazují, že k boji proti nenávistným projevům není nutné proti nim jen křičet. Jak poznamenal český tým, nenávisti se bráníte nejen tím, že na ni upozorníte, ale také tím, že ukážete něco lepšího. Tato metoda je obzvláště účinná ve školním prostředí, kde polarizované sdělení může vyvolat obrannou reakci.

Osvědčená praxe 4 – Koncert NOHATE: Sound of Self

Datum: 26. července 2025. Místo: Praha. Publikum: mládež a mladí dospělí ve věku 16–30 let, aktivisté, studenti, členové kreativní komunity. Účastníci: přibližně 15 členů SGYG, organizátoři a dobrovolníci.

Koncert NOHATE, jehož autorkou je Maria Goya, pražská hlasová a tělesná terapeutka, byl koncipován jako společné tvůrčí vyjádření proti nenávistným projevům a diskriminaci. Mladí umělci předvedli hudební čísla inspirovaná solidaritou a důstojností. Mezi jednotlivými vystoupeními propojovaly krátké aktivistické přednášky, promítání videí a instalace vytvořené členy SGYG jednotlivé umělecké projevy s širším posláním HTIA. Díky fotografické a video dokumentaci se poselství dostalo i mimo sál.

Z hlediska replikovatelné metodiky: replikovatelné kroky: (1) najít kreativní oporu (hudební školu, hlasovou terapeutku, komunitní sbor), která je ochotná věnovat veřejné vystoupení tématům projektu; (2) proložit hudební čísla tří- až pětiminutovými aktivistickými přednáškami; (3) vystavit v místě konání vizuální díla vytvořená SGYG; (4) zajistit, aby bylo možné sdílet zvukové a videozáznamy na partnerských kanálech.

Koncert ukazuje, že boj proti nenávistným projevům není jen o politice nebo vzdělávání, ale také o kultuře, kreativitě a komunitní akci. Potvrzuje také, že kombinace online (Reels) a offline (koncert) formátů má nejsilnější efekt na budování komunity.

Obecné poučení pro jiné evropské organizace

Česká zkušenost poukazuje na tři obecně platné zásady. Za prvé, metodika „bezpečného prostoru“ projektu ATMA Community Space (moderované workshopy, kde se účastníci mohou vyrovnat s traumatem, diskriminací a pocitem nepatřičnosti) je nezbytným předpokladem pro upřímnou tvůrčí tvorbu. Za druhé, krátká videa, často považovaná za povrchní zábavu, jsou ve skutečnosti účinným pedagogickým nástrojem, pokud jsou pečlivě napsána. Zatřetí, offline akce (koncert NOHATE) je nepostradatelná pro přeměnu digitálních příběhů v komunitní vazby: jak tým pozoroval, pouze prostřednictvím přímých mezilidských setkání dochází ke změně norem a chování a pouze tam nenávist ztrácí svou pohodlnou vzdálenost.

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Česká zkušenost ukazuje evropské síti, jak lze krátký digitální obsah spojit s reálnými offline akcemi a vytvořit tak ucelený protinarážkový příběh. Kombinace videí na Reels a koncertů není marketingovým trikem: jde o promyšlený pedagogický přístup, v němž online část nastoluje otázku a offline část na ni odpovídá prostřednictvím osobního setkání. Ostatní partneři, kteří mají zájem o využití tohoto duálního formátu, by měli obě roviny plánovat souběžně již od první projektové schůzky, nikoli jako sled nesouvisejících výstupů.

Přímé hlasy účastníků

Následující citáty pocházejí z debriefingů po skončení aktivit, které shromáždila partnerská organizace. Jsou reprodukovány jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v hlasech těch, kteří jej prožili.

„Co když můj hlas nezní dost silně?“

— Otázka účastníka zaznamenaná během workshopu k tvorbě Reels

„Ukazujeme, že spojení mezi kulturami je možné – a potřebné.“

— Česká SGYG, reflexe k projektu „Toto je také můj domov“

„Proměňte ticho v hlas a bolest ve výzvu ke změně.“

— Česká SGYG, programová poznámka ke koncertu NOHATE

ITÁLIE

CIFA

ITÁLIE

C.I.F.A. ETS, Turín

Italská část projektu Hate Trackers Into Action, koordinovaná organizací C.I.F.A. ETS v Turíně, zapojila více než čtyřicet mladých lidí ve věku od 14 do 28 let z turínské metropolitní oblasti a města Alba. Italská SGYG (Semiological Guerrilla Youth Group) fungovala jak jako strukturovaný kolektiv, ukotvený ve školním rádiu, tak jako volné seskupení jednotlivých aktivistů, kteří vytvářeli podcasty, datové soubory pro trénování umělé inteligence, školní workshopy, rozhovory s odborníky a videa s osobními příběhy. Níže uvedených sedm osvědčených postupů bylo otestováno v reálném italském školním a občanském prostředí a je navrženo tak, aby je mohli replikovat partneři s podobnou infrastrukturou.

Tato kapitola rozvíjí následující osvědčené postupy v chronologickém pořadí: Školní internetové rádio Clic Positivi (leden 2024 – květen 2024 (1. sezóna) a prosinec 2024 – červen 2025 (2. sezóna)); Školení Deescalate AI (listopad 2024 – leden 2025); Škola Školení na Liceo Pininfarina (1.–18. února 2025 (místní školicí dny 1–2) a 19.–28. února 2025 (místní školicí dny 3–10)); rozhovory s odborníky ve formě sdílených videí Reels (1. prosince 2024); série osobních narativních videí (červen–září 2025); a web 3.0 (18. července 2025). Každá z těchto aktivit je poté podrobně prozkoumána v souvislém vyprávění, s důrazem na místní kontext, kroky, které se ukázaly jako replikovatelné jinde, a poučení, která tým získal.

Osvědčená praxe 1 – Školní internetové rádio „Clic Positivi“

Termíny: leden 2024 – květen 2024 (1. sezóna) a prosinec 2024 – červen 2025 (2. sezóna).
Místo: Liceo Luigi Einaudi, Alba (CN) – Radio Einaudi. Cílová skupina: studenti středních škol ve věku 14–20 let a online posluchači na Spotify.

Stálá skupina studentských moderátorů (Auro, Sto, Lore, Taki, Fab, Kalu v 1. sezóně; Giacolli, Fiore, Lore, Samu ve 2. sezóně) natočila sérii epizod o délce 45–60 minut věnovaných tématům jako nenávistné projevy, regulace internetu, Web 3.0 a umělá inteligence. V každé epizodě se studenti-moderátoři setkávají s jedním odborným hostem – psychology, aktivisty, odborníkem na Web 3.0 Tambussim, odborníkem na umělou inteligenci Stefanem Baralem – a epizody jsou zveřejňovány na Spotify.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) identifikovat a využít již existující školní vysílací infrastrukturu (mikrofony, stříhový software, oficiální kanál); (2) sestavit redakční tým složený ze čtyř až šesti studentů a obnovovat jej s každým absolventským ročníkem; (3) pro každou epizodu se dohodnout na tematickém úhlu pohledu, pozvat jednoho externího odborníka a vypracovat podrobný scénář; (4) nahrát, sestříhat a zveřejnit na Spotify; (5) propagovat každou epizodu na sociálních kanálech školy.

Tento formát se osvědčil i při střídání účastníků a dokonce přilákal zpět i bývalé účastníky jako hosty. Tým opakovaně poukazoval na potíže s rozšířením publika nad rámec stávajících posluchačů Radio Einaudi; dospěl k závěru, že souběžně s redakčním kalendářem je třeba vypracovat plán externí propagace.

Osvědčená praxe 2 – Školení „Deescalate“ v oblasti AI

Termín: listopad 2024 – leden 2025. Místo: výhradně online. Účastníci: 1 člen SGYG z celého partnerství HTIA. Partner: Aequa-Tech (start-up v oblasti občanské technologie).

Aktivisté byli nejprve požádáni, aby vyplnili dotazník o morálních základech, jehož cílem bylo odhalit jejich vlastní hodnotící předsudky, a poté aby posoudili agresivitu komentářů zveřejněných pod šesti videi souvisejícími s celebrity. Cvičení vyprodukovalo mezinárodně napájený datový soubor pro nástroj AI moderace a zároveň účastníky naučilo rozpoznávat roli kontextu při označování online obsahu.

Pokud jde o reprodukovatelnou metodiku: reprodukovatelné kroky: (1) navázat spolupráci s místní organizací zabývající se občanskou technologií, která vyvíjí nástroj pro moderování založený na umělé inteligenci; (2) sestavit mezinárodní skupinu 15–20 aktivistů; (3) před zahájením jakéhokoli

označování; (4) požádat účastníky, aby označili agresivitu komentářů podle sdílené rubriky; (5) kolektivně zhodnotit obtížnost úkolu a důsledky pro automatizovanou moderaci.

Jak poznamenal jeden z účastníků, mohli jsme pochopit některé základy fungování AI a to, jak do ní lze vkládat informace, které mohou ovlivnit způsob jejího fungování, což je jeden z důvodů, proč AI může šířit nenávistné projevy (člen SGYG). Kritická mediální gramotnost nevzniká z teoretických přednášek, ale z konkrétní zkušenosti s pokusy o označování hraničních případů.

Osvědčená praxe 3 – Školení na Liceo Pininfarina

Termíny: 1.–18. února 2025 (místní školící dny 1–2) a 19.–28. února 2025 (místní školící dny 3–10). Místo konání: Liceo Pininfarina, Moncalieri (Turín). Cílová skupina: celá třída IT se specializací na dálkovou komunikaci, ve věku 1–18 let. Lektory: 3 členové SGYG.

První dvě dopoledne byla věnována seznámení třídy IT s tématem nenávistných projevů pomocí nástrojů převzatých z příručky Rady Evropy Compass: Molekula identity, Pyramida nenávisti, Strom příčin, doplněných krátkými audiovizuálními klipy o dopaminu a designu sociálních médií. Od třetího dne se ti samí studenti přesunuli do cyklu školení školitelů, kde společně se svým učitelem informatiky a externím technikem vyvíjeli prototyp aplikace pro sociální média s vestavěnou logikou moderování. Jejich výslovným etickým požadavkem byla platforma sociálních médií s méně nenávistnými projevy než Instagram (účastník školení).

Pokud jde o metodiku, kterou lze replikovat: replikovatelné kroky: (1) převést znalosti o nenávistných projevech do stávajícího odborného jazyka cílové skupiny (v tomto případě do jazyka softwarového designu); (2) realizovat jeden úvodní modul s využitím nástrojů Compass; (3) okamžitě přejít do fáze společného navrhování, v níž studenti vytvoří vlastní artefakt jako reakci; (4) vždy připravit plán B (tým musel upustit od aktivity „Privilege Walk“ kvůli nedostatku prostoru a od titulů Netflixu z licenčních důvodů).

Desátý den třída začala programovat prototyp sociální sítě. Převedení povědomí do vytvořitelného artefaktu promění pasivní studenty v spolunávhráče reakce a dramaticky zvyšuje retenci.

Osvědčená praxe 4 – Rozhovor s odborníkem ve formě sdílených videí

Datum: 1. prosince 2024. Místo: sdílený pracovní prostor Toolbox, Turín. Cílová skupina: publikum Hate Trackers na Instagramu. Host: herečka Manuela Grippi.

Dva tazatelé z SGYG vedli s herečkou strukturovaný rozhovor zaměřený na čtyři předem stanovená témata: veřejný obraz, výzvy v oboru, přítomnost na sociálních sítích a osobní aktivismus. Rozhovor byl natočen v neutrálním coworkingovém prostoru profesionálním štábem, aby bylo možné materiál sestříhat do několika krátkých videí pro Instagram.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) identifikovat veřejnou osobnost, jejíž profesionální činnost je dotčena nenávisťnými projevy; (2) uspořádat jednu přípravnou online schůzku za účelem společného vymezení otázek; (3) natáčet v neutrálním, opakovaně použitelném prostoru; (4) naplánovat rozdělení do několika krátkých formátů již na začátku, nikoli až v postprodukci.

Veřejně známé osobnosti přinášejí do projektu své vlastní sledující, čímž rozšiřují jeho dosah daleko za hranice organického publika partnerství. Formát rozhovoru také generuje evergreenový obsah, který lze znovu použít po několik měsíců.

Osvědčená praxe 5 – Série videí s osobními příběhy

Termín: červen – září 2025. Místo: Turín. Cílová skupina: publikum sociálních médií se zájmem o šikanu, imigraci, rasismus a dvojí standardy v otázkách genderu.

Pět videí, z nichž každé natočil obvykle dvoučlenný tým, se zabývalo osobními zkušenostmi s diskriminací. Jak napsal autor jednoho z videí: „Toto video je pro mě, jako pro Egyptana žijícího již 4 roky v Evropě, velmi osobní. Ukazuje dvojí metr ve společnosti, kde se lidé cítí nuceni vzdát se svých hodnot, aby uspokojili ostatní. Svoboda patří všem a každý by měl mít možnost žít podle svých vlastních hodnot, pokud tím neubližuje ostatním.“

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) uspořádat v rámci SGYG otevřenou výzvu k zasílání nápadů na osobní příběhy; (2) poskytnout minimální, ale konzistentní technickou podporu (kamera, stativ, mikrofon, osvětlení); (3) upřednostnit autentičnost před dokonalostí produkce; (4) zveřejňovat videa v pravidelných intervalech (jedno video každé tři až čtyři týdny).

Tento formát v ukazatelích zapojení diváků trvale překonává scénáristicky připravená vzdělávací videa. Jeho hlavní riziko – obtížnost neustále přicházet s novými nápady – je zmírněno tím, že se u každého nového vydání střídá hlavní tvůrce.

Osvědčená praxe 6 – Workshop o memech Web 3.0

Datum: 18. července 2025. Místo: Turín. Cílová skupina: přibližně 100 mladých dospělých ve věku 18 let a více. Nástroj: HateTrackers Dapp peněženka MetaMask.

Po úvodní lekci o Webu 3.0 a MetaMask účastníci identifikovali skutečné projevy nenávisti (včetně komentářů veřejných osobností) a jako reakci na ně vytvořili memy, v nichž jako protinarážky použili humor a ironii. Každý mem byl nahrán na platformu HateTrackers Web 3.0 a propojen s ID peněženky jeho autora. Ostatní účastníci poté hlasovali o nejúčinnějších příspěvcích. Sekce byla zakončena skupinovou debatou o etické hranici mezi ironií jako prostředkem k odzbrojení a humorem, který naopak posiluje ublížení.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) poskytnout krátké technické zaškolení k MetaMask a HateTrackers Dapp; (2) vybrat deset až patnáct skutečných příkladů nenávistných projevů různé citlivosti; (3) poskytnout jednoduché nástroje pro tvorbu memů; (4) zakončit strukturovanou diskuzí o etice humoru.

Mnozí účastníci uvedli, že nenávistné projevy často vyvolávají hněv, což ztěžuje konstruktivní reakci (závěrečná diskuse k původnímu kompendiu). Vytvoření memu, který je zároveň vtipný a uctivý, je samo o sobě cvičením v empatii, zdrženlivosti a kritickém myšlení.

Průřezové poučení pro jiné evropské organizace

Vyplývají z toho tři zásady. Za prvé, zakotvit aktivismus mládeže v existujícím institucionálním zázemí (školní rádio, sdílený pracovní prostor, start-up v oblasti občanské technologie), než se začne uvažovat o budování něčeho nového. Za druhé, převést znalosti o nenávistných projevech do jazyka odbornosti samotných účastníků: studenti IT navrhují moderované platformy, podcasteři navrhují epizody, tvůrci videí navrhují klipy. Za třetí, kombinovat mezinárodně ověřené vzdělávací nástroje (Compass Identity Molecule, Hate Pyramid) s formáty vyprávění v první osobě. První z nich zajišťuje pedagogickou přísnost, druhý vyvolává emocionální rezonanci. Ani jeden z nich sám o sobě nestačí.

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Italské portfolio je ze všech sedmi národních kapitol nejrozmanitější, a právě proto je pro ostatní evropské organizace nejužitečnější jako výběr možných přístupů. Každá italská iniciativa představuje jiný úvod do problematiky nenávistných projevů – rozhlas, umělá inteligence, školní osnovy, rozhovory s odborníky, osobní příběhy, tvorba memů ve Webu 3.0 – a každou z nich lze využít samostatně. Z toho vyplývá, že jeden národní partner může udržovat více paralelních směrů, pokud má přístup ke stabilní institucionální opoře (v Turíně je to vedoucí organizace C.I.F.A. ETS a školní rádio na Liceo Einaudi).

Přímé hlasy účastníků

Následující citáty pocházejí z debriefingů po skončení aktivit, které shromáždila partnerská organizace. Jsou zde uvedeny jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v podání těch, kteří jej prožili.

„Rozhodně chceme, aby naše aplikace obsahovala méně nenávistných projevů než aplikace jako Instagram. Až se nám podaří dokončit její vývoj, možná dokonce inspirujeme někoho jiného k vytvoření něčeho podobného.“

— Účastník školení Pininfarina

„Byla to zajímavá zkušenost, protože jsme mohli pochopit některé základní principy fungování umělé inteligence a to, jak lze do ní vkládat informace, které mohou ovlivnit její fungování – což je jeden z důvodů, proč může umělá inteligence šířit nenávistné projevy.“

— Člen SGYG po školení Deescalate AI

„Toto video je pro mě jako Egyptřana, který žije v Evropě už čtyři roky, velmi osobní. Ukazuje dvojí metr ve společnosti, kde se lidé cítí nuceni vzdát se svých hodnot, aby uspokojili ostatní. Svoboda je pro všechny a každý by měl mít možnost žít podle svých vlastních hodnot, pokud tím neubližuje ostatním.“

— Tvůrce videa SGYG, Personal-Narrative Reel

ŘECKO

ÚČAST ŘECKÉ MLÁDEŽE

ŘECKO

Hellenic Youth Participation, Atény

Řecká SGYG, kterou hostila organizace Hellenic Youth Participation v Aténách, vyvinula opakující se, semestrální program, jehož cílem bylo posunout mladé dospělé od vágního povědomí o nenávistných projevech ke strukturované schopnosti reagovat – online i offline. Tým se opíral o malou, ale stabilní skupinu, o terénní výzkum v ulicích a parcích v centru Atén a o workshopy v kanceláři HYP. Níže uvedené čtyři osvědčené postupy mapují tuto cestu od veřejného mapování k digitálnímu aktivismu a končí podcastem, který udržuje dialog i po skončení projektu.

Tato kapitola představuje v chronologickém pořadí následující příklady dobré praxe: Mapování venkovních prostor ve Freedom Parku (28. června 2024); workshop „Four Corners“ na téma reakcí na nenávist (30. ledna 2025); dubnová online kampaň „Zero Hate“ (duben 2025); a třídílný podcast (vytvořený po skončení kampaně „Zero Hate“). Každá z těchto osvědčených postupů je poté podrobně popsána v souvislém vyprávění, přičemž je kladen důraz na místní kontext, kroky, které se osvědčily i jinde, a poučení, která si tým odnesl.

Osvědčená praxe 1 – Mapování venku ve Freedom Parku

Datum: 28. června 2024. Místo: Freedom Park, Atény. Publikum: kolemjdoucí a lidé odpočívající v parku.

SGYG oslovilo členy veřejnosti s jednoduchými otázkami o tom, co si myslí, že je nenávistná řeč, a zda se někdy setkali s diskriminací nebo byli jejími svědky. Tým původně připravil strukturované cvičení, ale silné

Vítr a nedostatek krytého prostoru si vynutily improvizaci: aktivita byla přeformulována na konverzační průzkum. Nejvýraznějším zjištěním bylo, že mnoho respondentů pojem „nenávistná řeč“ ani neznalo **nebo** o něm nikdy neslyšelo.

Pokud jde o replikovatelnou metodologii: replikovatelné kroky: (1) identifikovat veřejný prostor s vysokou mezigenerační návštěvností; (2) připravit tři až pět krátkých otevřených otázek; (3) proškolit členy SGYG v technikách nekonfrontačního přístupu; (4) zacházet s neočekávanými situacemi (počasí, logistika) jako s příležitostí ke zjednodušení formátu, nikoli jako s neúspěchem.

Neznalost veřejnosti ohledně samotného výrazu „nenávistná řeč“ je sama o sobě zjištěním, které by mělo určovat celou následnou strategii. Organizace, která zahájí svůj program se složitými výstupy, aniž by nejprve zmapovala slovní zásobu veřejnosti, riskuje, že bude mluvit sama k sobě.

Osvědčená praxe 2 – Workshop „Four Corners“ o reakcích na nenávist

Datum: 30. ledna 2025. Místo: kancelář HYP, Atény. Účastníci: šest dospělých osob starších 18 let.

Po krátkém přehledu komentářů shromážděných v předchozím týdnu na webu 3.0 byla místnost rozdělena do čtyř rohů představujících čtyři možné reakce na komentář obsahující nenávistné projevy: odpověď, vyhýbání se, nahlášení, zahájení protikampaně. Komentáře obsahující nenávistné projevy byly přečteny nahlas a účastníci se fyzicky přesunuli do rohu, který představoval jejich instinktivní reakci. Po každém kole následovala moderovaná diskuse. Setkání bylo zakončeno formulováním jasného pedagogického principu: neexistuje jediná správná reakce na komentář obsahující nenávistné projevy a každá situace vyžaduje pečlivé zvážení.

Pokud jde o metodiku, kterou lze zopakovat: opakovatelné kroky: (1) shromáždit patnáct až dvacet skutečných komentářů obsahujících nenávistné projevy; (2) definovat čtyři možné kategorie reakcí a označit čtyři rohy místnosti; (3) přečíst každý komentář nahlas; (4) požádat dobrovolníky, aby vysvětlili, proč si vybrali právě svůj roh; (5) na závěr společně konstatovat, že žádný roh není ze své podstaty lepší než jiný.

Fyzický pohyb, více než diskuse vsedě, odhaluje rozmanitost instinktivních reakcí uvnitř stejné skupiny. Normalizuje také legitimitu neangažovanosti: ne každý nenávistný komentář vyžaduje odpověď a uznání této skutečnosti chrání aktivistu před vyhořením.

Osvědčená praxe 3 – Online kampaň „Zero Hate – April“

Termín: duben 2025. Formát: čtyři interaktivní online setkání. Cílová skupina: dospělí starší 18 let, sedm účastníků na jedno setkání.

Měsíční online kampaň byla zahájena úvodním setkáním v aplikaci HateTrackers a pokračovala prezentacemi, diskusemi a společnými aktivitami. Kampaň byla pojivem mezi offline workshopy v exteriéru i interiéru a digitální složkou platformy Web 3.0 a připravila půdu pro následující sezónu podcastů.

Z hlediska replikovatelné metodiky: replikovatelné kroky: (1) definovat měsíční tematické okno s rozpoznatelným názvem (Zero Hate); (2) naplánovat čtyři týdenní online setkání v délce jedné až dvou hodin; (3) střídat formáty (prezentace, diskuse, společná aktivita, host); (4) zajistit, aby se všech čtyř setkání účastnila stejná základní skupina, aby se vytvořila kumulativní znalostní základna.

Krátká kampaň s jasnou značkou vede k větší retenci než delší, neoznačená sekvence událostí. Značka Zero Hate poskytla účastníkům identifikovatelný rámec, na který se mohli odvolávat.

Osvědčená praxe 4 – Třídílný podcast

Období: vytvořeno po kampani Zero Hate. Formát: tři zvukové epizody. Moderátoři: dva členové SGYG. Téma: proč je nenávistná řeč na sociálních médiích tak intenzivní.

Dva účastníci kampaně Zero Hate se pod vlivem intenzity diskusí nezávisle na sobě rozhodli vytvořit třídílný podcast, který se zabývá šířením nenávistných projevů prostřednictvím sociálních médií. Toto rozhodnutí je měřitelným ukazatelem udržitelnosti projektu : účastníci se neomezili pouze na konzumaci obsahu, ale

vytvořili svůj vlastní.

Z hlediska replikovatelné metodologie: replikovatelné kroky: (1) ponechte v jakémkoli závěrečném debriefingu prostor pro účastníky, aby navrhli vlastní následné akce; (2) poskytněte minimální strukturální podporu (mikrofon, publikační kanál, základní dovednosti v oblasti editace), ale odolejte pokušení určovat redakční linii; (3) zavázat se předem k šíření produktu vedeného účastníky prostřednictvím kanálů organizace.

Nejspolehlivějším ukazatelem toho, že osvětový program byl úspěšný, je skutečnost, že účastníci začínají vytvářet vlastní výstupy. Organizace, která s tímto scénářem nepočítá, riskuje, že tato energie vyprchá.

Pedagogické principy v řeckém programu

Řecký program také rozvinul koncept protinarážek a alternativních narativů, což účastníkům pomohlo pochopit, že nenávistné projevy lze zpochybnit nejen přímým odporem, ale také nabídkou nových, inkluzivních perspektiv. V rámci specializovaných sezení se zabýval komplexním tématem svobody projevu a etickými dilematy moderování obsahu a diskutoval o tom, kdo by měl rozhodovat o tom, co zůstane online a co bude odstraněno. Ve všech sezeních tým prokázal silné odhodlání budovat empatii, kritické myšlení a digitální odpovědnost a podporoval pohled na aktivismus jako na sérii každodenních rozhodnutí – jak mluvíme, jak posloucháme a jak utváříme online prostory, ve kterých žijeme (souhrn kompendia).

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Řecký program je z těchto sedmi programů pedagogicky nejnáročnější, s jasným a dobře zdokumentovaným využitím nástrojů Compass a teorie protinarativů. Pro evropskou síť HTIA je Řecko vzorem, ke kterému se lze při navrhování modulů pro školení lektorů obrátit: kapitolu „Pedagogické zásady“ lze číst téměř jako samostatnou příručku o tom, jak skupině dospělých aktivistů přiblížit problematiku nenávistných projevů. Řecká zkušenost také ukazuje, jak malá skupina SGYG (šest až sedm dospělých) může přinést neúměrně velké množství výstupů, když si každý člen zvolí jinou metodiku.

Přímé hlasy účastníků

Následující citáty jsou čerpány z debriefingů po skončení aktivity, které shromáždila partnerská organizace. Jsou reprodukovány jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v hlasech těch, kteří jej prožili.

„Byla to smysluplná zkušenost, která usnadnila diskuse o nenávistných projevech.“

— Zpětná vazba účastníků po řeckém workshopu SGYG

„Umožnilo nám to zabývat se morálními důsledky škodlivého chování na internetu.“

— Reflexe řeckého SGYG během kampaně Zero Hate – duben

MAĎARSKO

NADACE CROMO

MAĎARSKO

Nadace Cromo – Budapešť a okres Baranya

Maďarská část projektu „Hate Trackers Into Action“, koordinovaného nadací Cromo, probíhala ve dvou vzájemně se doplňujících liniích. Skupina mladých lídrů (SGYG) z Budapešti, čítající přibližně pět členů, se od dubna 2024 věnovala umělecké a pedagogické stránce projektu – mapovala místní kontext, konzultovala s odborníky na právní otázky a nenávistné projevy, absolvovala školení v oblasti fórového a debatního divadla a zaváděla tuto metodiku na budapešťských středních školách. Druhá skupina SGYG se sídlem v Kisharsany v okrese Baranya (členové ve věku 16–22 let) se ujala digitální složky, naplňovala aplikaci HateTrackers Web 3.0 důkazy o nenávistných projevech, organizovala regionální výtvarnou soutěž a prezentovala všechny výstupy na jednom z největších maďarských kulturních festivalů. Obě buňky se v září 2025 spojily v Budapešti. Maďarský kontext se vyznačuje silnou politizací samotného pojmu „nenávistná řeč“, což vedlo tým k tomu, aby své aktivity záměrně zaměřil na každodenní nenávistnou řeč ve školách, na sociálních médiích a v běžných rozhovorech.

Tato kapitola představuje následující osvědčené postupy v chronologickém pořadí: Víceúrovňová konzultace s odborníky (5. a 12. dubna a 6. června 2024); Fórum divadlo se scénářem „Influencer Story“ (13. prosince 2024 a 22. května 2025); Vícesessionový cyklus HateTrackers /

HateTrackers (15. února, 13. března, 23. března, 30. března, 16. dubna, 30. dubna, 28. května, 23. července 2025); Neubližuj ostatním! Dětská výtvarná soutěž (duben–červenec 2025 (vyhlášení soutěže 16. dubna; zasílání příspěvků a výběr mezi 28. květnem a 23. červencem)); a Kombinované setkání s přehrávkou a fórovým divadlem (5.– září 2025). Každá z těchto aktivit je poté podrobně prozkoumána v souvislém vyprávění, s důrazem na místní kontext, kroky, které se ukázaly jako replikovatelné jinde, a poučení, která tým získal.

Osvědčená praxe 1 – Vrstvená konzultace s odborníky

Termíny: 5., 12. dubna a 6. června 2024. Místo: kancelář Cromo, Budapešť. Účastníci: hlavní tým SGYG, odborníci na IT, právo, nenávistné projevy a umění.

Než maďarský tým zapojil mladé účastníky přímo do workshopů, uspořádal tři po sobě jdoucí setkání: s odborníkem na informační technologie zaměřeným na Web 3.0; s právním odborníkem osobně a odborníkem na nenávistné projevy online; a s uměleckým odborníkem specializujícím se na dramatickou pedagogiku. Tato sekvence vybavila SGYG schopností pojmut téma s technickou, právní a tvůrčí jistotou a vedla k zásadnímu strategickému rozhodnutí: upustit od tradiční divadelní hry ve prospěch debatního divadla, které bylo později zdokonaleno do podoby fórového divadla.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) před zahájením náboru účastníků naplánujte tři expertní sezení po dvou až třech hodinách; (2) uspořádejte právní sezení osobně, technické sezení v hybridním formátu a umělecké sezení v kreativním prostoru; (3) zdokumentujte každé sezení a využijte výsledky k přijetí formálních rozhodnutí o koncepci před zahájením workshopů.

Investice dvou měsíců do odborného rámcování zabránil mnohem delším nákladům na přepracování celého programu v jeho průběhu. Včasná volba maďarského týmu ve prospěch debatního divadla namísto divadelní hry podle scénáře by bez těchto předběžných konzultací nebyla možná.

Osvědčená praxe 2 – Fórum divadlo se scénářem „Příběh influencer“

Termíny: 13. prosince 2024 a 22. května 2025. Místa konání: Střední škola Agnes Nemes Nagy a Střední škola alternativní ekonomiky, Budapešť. Cílová skupina: studenti středních škol. Délka trvání: tři hodiny na jedno setkání.

První budapešťský workshop využil obecný scénář debatního divadla. Na základě interního hodnocení tým přetvořil formát do inkluzivnější struktury fórového divadla postavené na fiktivním konfliktu mezi influencerem na sociálních médiích

a společností zabývající se správou obsahu ohledně moderování nenávistných komentářů. Byly připraveny role pro influencera, generálního ředitele, právního poradce, manažera PR, moderátora obsahu a členy publika. Setkání začala rozcvíčkou, pokračovala strukturovanou debatou v rolích a zakončila se reflexí mimo role.

Pokud jde o metodiku, kterou lze replikovat: replikovatelné kroky: (1) sepsat jeden, snadno přeložitelný scénář, v němž je ztvárněno skutečné etické dilema; (2) připravit tištěné karty rolí pokrývající pět až šest úhlů pohledu (včetně alespoň jedné „měkké“ role a jedné „tvrdé“ role); (3) facilitujte ve třech jasně vymezených fázích – příprava, debata v roli, reflexe mimo roli; (4) zaznamenejte klíčová vyjádření publika na flipchart pro použití při závěrečném debriefingu.

Příběh Influencer se ukázal jako silný a srozumitelný nástroj pro studenty středních škol (sekce Alternativní ekonomika) a stejně účinný se ukázal i později v digitálním stánku festivalu. Jak poznamenal jeden z členů SGYG, aktivismus není jen o silných myšlenkách – je to o přizpůsobování se, naslouchání a hledání způsobů, jak společně postupovat vpřed (sekce Nemes Nagy Agnes).

Osvědčená praxe 3 – Cyklus MetaMask / HateTrackers s více sekcemi

Termíny: 15. února, 13. března, 23. března, 30. března, 16. dubna, 30. dubna, 28. května, 23. července 2025. Místo: Kisharsany, okres Baranya. Cílová skupina: mládež z venkova ve věku 16–22 let.

Skupina Baranya SGYG prošla osmi sezeními s postupně se zvyšující náročností: od úvodního setkání skupiny a nácviku uživatelských scénářů přes řešení problémů a registraci pod dohledem na jediném sdíleném notebooku až po systematické shromažďování nenávistných komentářů z Facebooku, Instagramu, Twitteru, YouTube a maďarských online médií. Jen do března skupina nahrála 62 případů, jejichž počet se do květnového sezení zvýšil na přibližně 80. Od května tým přidal modul konstruktivní reakce, v rámci kterého nahrával původní nenávistný komentář spolu s uctivou odpovědí.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) naplánujte postupné rozběhnutí v rámci více sezení a nikdy neočekávejte plné osvojení digitálních nástrojů po jediném workshopu; (2) mějte vždy k dispozici alespoň jedno sdílené zařízení, aby nebyli vyloučeni účastníci bez smartphonů

nebyli vyloučeni; (3) udržujte sdílenou složku s kategorizovanými příklady na podporu nováčků; (4) po fázi dokumentace zavedete modul konstruktivní reakce, který aktivisty promění z pozorovatelů na účastníky dialogu.

Organizace SGYG opakovaně označovala rámec Web 3.0 za neprůhledný a aplikaci za zpočátku nepodporovanou na chytrých telefonech. Tyto technické potíže se nejlépe řeší nikoli stažením digitální složky, ale tím, že se přidá povinnost konstruktivní reakce, což obnoví pocit vlastní iniciativy a znovu motivuje k účasti.

Osvědčená praxe 4 – „Neubližuj ostatním!“ Soutěž v kreslení pro děti

Termín: duben–červenec 2025 (vyhlášení soutěže 16. dubna; zasílání příspěvků a výběr mezi 28. květnem a 23. červencem). Místo: školy v celém okrese Baranya, výstava na festivalu Ordogkatlan. Cílová skupina: děti a teenageři.

Soutěž, kterou navrhli mladí lidé pro mladší děti, vyzývala k zasílání příspěvků na téma šikany a každodenní agrese. Plakáty a letáky byly distribuovány ve dvou až třech místních školách; příspěvky byly anonymně hodnoceny podle sdělení, kreativity a emocionálního dopadu. Vybraná díla byla vystavena spolu s živými kreslířskými workshopy a fotografickou soutěží na festivalu Ordogkatlan v Nagyvarsány (31. července 2025). Online muzeum rozšířilo viditelnost dětských prací i mimo festival.

Pokud jde o metodiku, kterou lze zopakovat: kroky, které lze zopakovat: (1) formulovat výzvu pozitivně (Neubližuj ostatním!) namísto toho, aby se soustředila na problém, který je třeba odsoudit; (2) distribuovat plakáty a letáky v malém, přehledném okruhu škol; (3) hodnotit anonymně;

(4) zajistěte pro výstavu veřejné místo s vysokou viditelností; (5) doplňte fyzickou výstavu online muzeem, které dílu zajistí neomezenou životnost.

Jak poznamenal klub Baranya SGYG, členové klubu pochopili, že cool se nestanete tím, že ubližujete ostatním, ale tím, že jste vtipní, milí a oblíbení ... snažíme se vytvořit pozitivní atmosféru v komunitě, kde není místo pro agresi

a šikaně (kolo výtvarné soutěže).

Osvědčená praxe č. 5 – Kombinace divadelního představení a fóra Termín

konání: 5.–

2025. Místo: Divadlo Katakomba, Budapešť. Cílová

skupina: mládež ve věku 15–30 let. Účastníci: 5 SGYG 3 Cromo

skupina Baranya

Zoli, nový IT koordinátor.

Záříjový víkend byl zahájen krátkou rozcvičkou ve formě fórového divadla – diváci navrhovali alternativní zakončení scénáře s nenávisnými projevy – a plynule přešel do playbackového divadla, v němž diváci sdíleli osobní příběhy o nedorozumění, konfliktech či diskriminaci a malý soubor je ztvárnil prostřednictvím pohybu, hlasu a improvizace. Setkání bylo také příležitostí, při níž se osobně setkaly městské a venkovské buňky projektu.

Pokud jde o metodiku, kterou lze replikovat: replikovatelné kroky: (1) sestavte vyškolený soubor Playback Theatre složený ze tří až pěti účinkujících; (2) začněte nenáročnou rozcvičkou ve stylu Forum Theatre; (3) dejte divákům prostor, aby přispěli krátkými osobními příběhy; (4) zakončete moderovanou diskuzí o tom, čeho byli svědky. Vyhněte se plánování delšímu než tříhodinovému programu: emocionální intenzita tohoto formátu je vysoká.

Přivezení venkovských mládežnických z Baranya do Budapešti přineslo významný výsledek v oblasti osobního rozvoje: stali jsme se otevřenějšími umění a kreativnímu vyjádření ... vzhledem k tomu, že mnoho našich rodin a komunit umění příliš neoceňuje ani nevidí jeho význam (člen Baranya SGYG). Tato výměna ospravedlňuje náklady na přesun venkovských účastníků do metropolitního prostředí.

Průřezové poučení pro jiné evropské organizace

Z maďarských zkušeností vyplývají tři obecně platné zásady. Za prvé, v kontextech, kde je pojem „nenávistná řeč“ politicky citlivý, záměrné přeformulování tématu na „každodenní nenávistnou řeč“ rozšiřuje okruh partnerských škol, které jsou ochotny projekt realizovat. Za druhé, partnerství mezi metropolitní SGYG a venkovskou SGYG založené na komplementárních kompetencích (umělecko-pedagogické v Budapešti, digitálně-kreativní v Barany) chrání projekt před odchodem kterékoli ze skupin a přináší efekty vzájemného obohacování. Za třetí, pro digitální aktivity mějte vždy připravený analogový plán B: soutěže na papíře, tištěné role a fyzické výstavy, které umožní projektu pokračovat i v případě, že digitální složku zastaví potíže s Webem 3.0.

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Maďarská dvojí stopa – metropolitní Budapešť a venkovská Baranya – je strukturální inovací, kterou by ostatní evropští partneři měli zvážit napodobit. Tím, že maďarský partner přidělil umělecko-pedagogickou stopu jednomu týmu a digitálně-důkazní stopu druhému a propojil je až v pozdní fázi, ochránil se před rizikem odchodu, které postihuje většinu projektů založených na dobrovolnictví. Metodika fórového divadla je nejvýznamnějším maďarským příspěvkem, který lze exportovat, a je v této kapitole popsána dostatečně podrobně, aby ji mohl reprodukovat jakýkoli partner, který má přístup k vyškolenému dramatickému pedagogovi.

Přímé hlasy účastníků

Následující citáty jsou čerpány z debriefingů po skončení aktivit, které shromáždila partnerská organizace. Jsou reprodukovány jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v hlasech těch, kteří jej prožili.

„Před tímto projektem většina z nás o umění moc nepřemýšlela. Používali jsme telefony jako všichni ostatní – hlavně k procházení sociálních sítí a chatování. Díky tomuto programu jsme ale začali digitální nástroje využívat kreativněji, a to i přesto, že mnoho našich rodin a komunit umění příliš neoceňuje ani nechápe jeho význam.“

— Členka SGYG z okresu Baranya po výměnném pobytu v Budapešti

„Aktivismus není jen o silných myšlenkách – je to o přizpůsobování se, naslouchání a hledání způsobů, jak společně postupovat vpřed.“

— Člen SGYG po workshopu Forum Theatre na střední škole Nemes Nagy Agnes

„Členové klubu pochopili, že cool se nestanete tím, že ubližujete ostatním, ale tím, že jste vtipní, milí a oblíbení. Snažíme se vytvořit pozitivní atmosféru v komunitě, kde není místo pro agresí a šikanu.“

— SGYG z okresu Baranya, kolo výtvarné soutěže

LITVA

AY
INSTITUTE

Litevská skupina SGYG, kterou hostí institut AY ve Vilnius, zaměřila svou aktivistickou činnost pro rok 2025 na jediné naléhavé a místně specifické téma: objektivizaci žen jako normalizovanou formu nenávistných projevů. V zemi, kde jsou sexistické poznámky stále běžně považovány za neškodné vtipy, spojil tým výzkum, advokační činnost a kreativní praxi pod hlavičkou kampaně NotObject (NeObjektas). Níže uvedených pět osvědčených postupů je uvedeno v chronologickém pořadí, které odráží záměrnou cestu od naslouchání k veřejné viditelnosti.

Tato kapitola rozvíjí následující osvědčené postupy v chronologickém pořadí: Setkání v náborové kavárně (30. ledna 2025); Demograficky zaměřené mapování sousedství (leden–duben 2025); NotObject Public Awareness Event (2. března 2025); Hands Against Silence Ceramic Workshops (10. a 12. června 2025; 8. a 10. července 2025 (18:00–21:00)); a Final Exhibition Symbolic Completion Gesture (12. září 2025). Každá z těchto aktivit je poté podrobně popsána v souvislém vyprávění, přičemž je kladen důraz na místní kontext, kroky, které se osvědčily i jinde, a poučení, které si tým odnesl.

Osvědčená praxe 1 – Setkání v Recruitment Cafe

Datum: 30. ledna 2025. Místo: Kavárna The Bookest World, Vilnius. Publikum: mladí lidé ve věku 19–28 let, převážně vysokoškolští studenti oborů žurnalistika, komunikace, psychologie a společenské vědy. Účastníci: 12 mladých lidí (50 % žen, 3 zahraniční studenti).

SGYG si na dvě hodiny rezervovala soukromý prostor v kavárně a pozvala známou hostující řečnici (Rusne Kirtiklyte z Ribologija), aby představila vybrané téma. Krátká prezentace v PowerPointu představila projekt a partnerské země. Účastníci byli vyzváni, aby prostřednictvím formuláře Google navrhli další setkání. Propagace proběhla prostřednictvím Instagramu, studentských skupinových chatů a ústního podání.

Z hlediska replikovatelné metodiky: replikovatelné kroky: (1) rezervovat soukromý prostor v kavárně na dvě hodiny; (2) pozvat jednoho hosta, který se tématu blíží; (3) prezentaci udržet krátkou (10–15 minut); (4) zakončit interaktivním formulářem pro návrhy na navazující setkání; (5) zajistit nápoje a občerstvení.

Nábor v neformálním, přátelském prostředí přináší angažovanější počáteční skupinu než nábor prostřednictvím formálních výzev. Profil skupiny ve věku kolem dvaceti let, blízký univerzitnímu prostředí, se ukázal jako velmi vhodný pro téma vyžadující akademickou a emocionální plynulost.

Osvědčená praxe č. 2 – Demograficky zaměřené mapování městských čtvrtí

Období: leden–duben 2025. Místo: Vilnius, centrální čtvrti Senamiestis a Naujamiestis. Cílová skupina: ženy ve věku 18–30 let, které se setkávají s nenávisnými projevy na internetu a v nočních zábavních zónách. Účastníci: 5 výzkumníků z organizace SGYG 20 žen zapojených prostřednictvím konzultací a celostátního školení.

Během tří měsíců SGYG provedlo sekundární výzkum, oslovilo čtyři specializované nevládní organizace (Informační centrum pro ženy, Institut pro monitorování lidských práv, Ribologija, Stebek Teises), uspořádalo neformální konzultace se zainteresovanými stranami a provedlo terénní návštěvy v identifikovaných oblastech s vysokým rizikem. Tato fáze vyvrcholila celostátním školením, na kterém se sešlo jedenáct přímo postižených žen ve věku 19–28 let, aby si vyměnily zkušenosti a navázaly vzájemnou důvěru.

Pokud jde o metodiku, kterou lze replikovat: replikovatelné kroky: (1) určit jednu demografickou skupinu a jedno tematické zaměření; (2) postupovat postupně od sekundárního výzkumu přes oslovování nevládních organizací, konzultace se zainteresovanými stranami až po terénní návštěvy; (3) zakončit celostátním školením, které promění mapování v viditelnou komunitu spojenců.

Některé ženy zpočátku váhaly s otevřeným vyjádřením kvůli strachu z odsuzování nebo odvetných opatření. Tým tuto situaci řešil prostřednictvím neformálních setkání a cíleného budování důvěry. Mapování by mělo být chápáno jako nástroj budování vztahů, nikoli pouze jako sběr dat.

Osvědčená praxe 3 – Akce na zvýšení povědomí veřejnosti #NotObject

Datum: 2. března 2025. Místo: Altspace, Vilnius. Publikum: veřejnost, vysokoškolští studenti, zástupci nevládních organizací, odborníci se zájmem o práva žen. Účastníci: 90 registrovaných, 4 se zúčastnili osobně (průměrný věk 26 let).

Akce byla zahájena dvěma krátkými odbornými příspěvky – od právničky specializující se na lidská práva Greta Kin a od Uly Kietaviciute na téma kinematografie a reklamy –, které nastínily právní a kulturní rozměry objektivizace. Následovala panelová diskuse pěti žen z praxe, kterou moderovala Rusne Kirtiklyte. Použití explicitního hashtagu NotObject / NeObjektas zakotvilo diskusi v konkrétním, zapamatovatelném označení.

Pokud jde o metodiku, kterou lze zopakovat: kroky, které lze zopakovat: (1) rozdělit akci do dvou částí – dvě odborné prezentace následované panelovou diskusí s moderátorem; (2) sestavit panel z odborníků z různých oborů (právo, média, umění, občanská společnost); (3) zajistit dostatečnou dobu na A; (4) označit akci jediným viditelným hashtagem.

Tým výslovně poznamenal, že A; byl příliš krátký a že propagace začala příliš pozdě. Jedná se o nejčastější příčiny neúspěchu veřejných akcí tohoto druhu a měly by být zohledněny již ve fázi návrhu.

Osvědčená praxe 4 – Keramické workshopy „Hands Against Silence“

Termíny: 10. a 12. června 2025; 8. a 10. července 2025 (18:00–21:00). Místo: Makes Sense Studio, Vilnius. Cílová skupina: ženy různého věku a různého původu. Účastníci: 50 osob v rámci čtyř sezení.

Každý tříhodinový večer se odehrával ve třech fázích. (1) Úvod a rámcové seznámení s anonymními příklady nenávisti na internetu z reálného života. (2) Dohoda o bezpečném prostoru a sdílení

Reflexe osobních zkušeností s nenávistnými projevy. (3) Tvůrčí fáze s hlínou: účastníci napsali urážlivé komentáře, které obdrželi, na povrch hliněných předmětů, poté je fyzicky rozbili a následně vytvořili pozitivní vázu zaměřenou na sebeúctu. Setkání bylo zakončeno dobrovolným kruhem sdílení. Mezi materiály patřila samovysychající a pecí vypalovaná hlína, keramické nástroje, karty k reflexi, čaj, polštáře a uklidňující hudba.

Z hlediska replikovatelné metodiky: replikovatelné kroky: (1) najít lektora řemesel; (2) omezit registraci na přibližně dvanáct účastníků; (3) rozdělit večer do tří fází – rámcování, reflexe, tvorba; (4) postavit sekvenci na jediné fyzické metaforě (v tomto případě rozbití hlíny s vyrytými nenávistnými slovy); (5) zakončit nepovinným kruhem sdílení.

Jak napsal lektor workshopu, rozbíjení hlíny s urážlivými slovy a její následné přetvoření v něco krásného je silnou metaforou a nástrojem k znovuzískání vlastní moci. Metodiku lze replikovat v jakémkoli kontextu, kde je k dispozici bezpečný prostor, lektor řemesel a základní materiály.

Osvědčená praxe 5 – Závěrečná výstava + symbolické gesto završení

Datum: 12. září 2025. Místo: Makes Sense Studio, Vilnius. Publikum: široká veřejnost, mladí dospělí, členové komunity, místní tvůrci, bývalí účastníci workshopů. Účastníci: 30 návštěvníků, 4 koordinátoři SGYG.

Závěrečná akce byla zároveň závěrem projektu a oficiálním otevřením Makes Sense Studio. Více než 25 keramických děl z workshopů bylo vystaveno na podstavcích s kurátorským osvětlením a DJ setem. Bývalí účastníci workshopů byli vyzváni, aby přinesli drobné předměty – květiny, vonné tyčinky, šperky –, které fyzicky doplnily jejich aktivistická umělecká díla (vázy, držáky na vonné tyčinky, šperkovnice), čímž se výstava proměnila ze statické expozice v participativní závěrečný rituál.

Z hlediska replikovatelné metodologie: replikovatelné kroky: (1) sladit závěrečnou akci s otevřením partnerské občanské infrastruktury, aby se vzájemně posílila viditelnost; (2) vystavit výstupy z workshopů na jednotných podstavcích; (3) pozvat bývalé účastníky workshopů

, aby přinesli symbolické předměty, které doplní jejich díla; (4) navrhnout minimalistickou zvukovou kulisu (DJ, ambientní hudba) k udržení pozorné, ale neformální atmosféry.

Proměna závěrečné akce v participativní rituál vyvolává mnohem silnější emocionální uzavření než konvenční výstava. Jak shrnul tým, aktivismus nezačíná vždy megafonem – někdy začíná hlínou, rukama, sdíleným tichem (závěrečná debata workshopu).

Obecné poučení pro jiné evropské organizace

Z litevských zkušeností vyplývají tři obecně platné zásady. Za prvé, je třeba výslovně označit kulturně normalizované chování za nenávistné projevy: tím, že skupina SGYG pojmenovala objektivizaci jako takovou, přesunula diskusi z roviny osobní citlivosti na rovinu lidských práv a diskriminace. Za druhé, je třeba využít umění a tělo jako cestu ven z abstrakce: praktická tvůrčí činnost zviditelňuje újmu způsobem, jakého čistě verbální formáty nejsou schopny. Za třetí, vytvořte záměrnou vícestupňovou cestu od naslouchání k veřejné viditelnosti, kde každá fáze navazuje na tu následující – ženy, s nimiž se během mapování konzultovalo, se staly účastnicemi workshopů, účastnice workshopů viděly svá díla vystavená na závěrečné akci.

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Litevská zkušenost ukazuje, že cílený program zaměřený na jediné téma (objektivizace žen), který byl soudržně rozvíjen po celý rok, může v hloubce kvalitativního dopadu předčít diverzifikovaná portfolia. Pro evropskou síť je Litva případovou studií, ke které se lze obrátit, když se partner rozhodne soustředit se na jeden konkrétní projev nenávistných projevů spíše než na širší kategorii. Keramický workshop „Hands Against Silence“ je nejvíce replikovatelným litevským příspěvkem a volba spojit závěrečnou akci s otevřením nového občanského prostoru (Makes Sense Studio) je sama o sobě strukturální lekcí.

Přímé hlasy účastníků

Následující citáty jsou čerpány z debriefingů po skončení aktivity, které shromáždila partnerská organizace. Jsou reprodukovány jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v hlasech těch, kteří jej prožili.

„Čin, kdy se hlína rozbije urážlivými slovy a poté se z ní vytvoří něco krásného, je silnou metaforou a nástrojem k znovuzískání vlastní moci.“

— Reflexe facilitátora programu Hands Against Silence

„Možnost fyzicky vyjádřit svůj protest v hlíně jim dala pocit vlastní iniciativy, který dosud nezažili.“

— Poznámka facilitátora workshopu, Hands Against Silence, 2. kolo

„Aktivismus nezačíná vždy megafonem – někdy začíná hlínou, rukama, sdíleným tichem.“

— Litevská SGYG, zhodnocení workshopu

ŠPANĚLSKO

RINOVA
MALAGA

ŠPANĚLSKO

Rinova Malaga

Španělská část projektu Hate Trackers Into Action, koordinovaná organizací Rinova v malagské čtvrti Huelin, se zabývala verbálním, fyzickým a kyberšikanou jako překrývajícími se projevy nenávistných projevů. Španělská skupina SGYG vytvořila ucelený místní program kombinující vyprávění příběhů zaměřené na oběti, průzkum sousedství, osvětovou činnost na ulicích a komunitní umění. Níže uvedených sedm osvědčených postupů mapuje tento program od jediného důvěrného rozhovoru s obětí šikany, přes podcasty a prohlídky pouličního umění, až po akci na pláži, jejímž cílem bylo během jediného odpoledne šířit poselství „více lásky, méně nenávisti“ mezi více než čtyřiceti mladými lidmi.

Tato kapitola představuje následující osvědčené postupy v chronologickém pořadí: Důvěrný rozhovor s obětí šikany (10. prosince 2024); Dotazník pro mapování sousedství v Huelinu (5. června 2025); Prohlídka street artu a videodokument (8.–11. srpna 2025); Plážová akce „Vstřelte gól proti nenávistným projevům“ (12. září 2025); Dokumentace skutečných příběhů na webu 3.0 (po celou dobu trvání projektu); a Profesionální produkce podcastů (od 1. července 2025). Každá z těchto osvědčených postupů je poté podrobně popsána v souvislém vyprávění, přičemž je kladen důraz na místní kontext, kroky, které se osvědčily i jinde, a poučení, která si tým odnesl.

Osvědčená praxe 1 – Důvěrný rozhovor s obětí šikany

Datum: 10. prosince 2024. Místo: osobně na Univerzitě v Malaze, Španělsko. Účastníci: 1 člen SGYG jako tazatel, 1 studentka univerzity jako dotazovaná.

Rozhovor byl veden osobně bez zvukového nebo obrazového záznamu, aby byla plně zachována anonymita dotazované. Otázky se týkaly toho, jak si oběť uvědomila, že je šikanována, jak to začalo, jakého druhu bylo obtěžování (verbální, fyzické nebo obojí), jakého dopadu to mělo na její psychiku, hledání pomoci a rady, které by dala ostatním v podobné situaci. Přepis rozhovoru byl později použit jako podklad pro odborný podcast (Osvědčená praxe 6).

Pokud jde o metodiku, kterou lze zopakovat: kroky, které lze zopakovat: (1) připravit seznam sedmi až deseti otázek zaměřených na rozpoznání, vývoj, dopad a rady; (2) vést rozhovor osobně, bez nahrávání, pokud si přeživší přeje zachovat anonymitu; (3) vyjednejte výslovný a písemný souhlas s pozdějším použitím výpovědi v odvozených formátech; (4) vyhněte se otázkám, které by mohly dotazovaného znovu traumatizovat.

Jak shrnula skupina SGYG, věříme, že dopad, který by to mohlo mít, spočívá v tom, že se jedná o zcela běžného studenta naší univerzity. Může to být kdokoli, s kým se potkáme na chodbách. Jeden jediný, dobře provedený rozhovor s obětí má větší sílu než deset obecných statistik o šikaně.

Osvědčená praxe č. 2 – Dotazník k mapování čtvrti Huelin Datum: 5. června

2025. Místo: osobně v Polo Digital v Malaze, s terénním sběrem dat ve čtvrti Huelin. Účastníci: 4 členové SGYG. Cílová skupina: obyvatelé čtvrti Huelin.

SGYG navrhla dotazník s deseti otázkami zaměřenými na dvě témata: nenávisť a obtěžování na internetu a v sousedství. Otázky se týkaly přímých zkušeností, povědomí o obětech, znalosti postupů pro podávání stížností, vnímání šikany ve škole jako závažného problému, vnímané adekvátnosti podpory a zdrojů a ochoty účastnit se budoucích místních kampaní. Návrh dotazníku byl snadný; výzvou byla jeho realizace v terénu.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) rozdělit dotazník do dvou tematických bloků; (2) upřednostňovat krátké uzavřené otázky, aby se minimalizoval počet odmítnutí; (3) zahrnout závěrečnou otevřenou otázku o tom, co by se mělo udělat; (4) zahrnout jasný souhlas s účastí v následných kampaních; (5) proškolit tým v technikách respektujícího přístupu a v přijímání

odmítnutí bez nepříjemných pocitů.

Nejčastějším zjištěním bylo, že lidé nechtějí věnovat čas pomoci, ačkoli nenávistné projevy a obtěžování jsou v naší společnosti tak běžné. Tato nízká ochota reagovat je sama o sobě součástí problému a měla by být vodítkem pro budoucí strategie zapojení (např. kratší formáty zapojení, akce v přirozeném prostředí, jako je níže uvedená akce na pláži).

Osvědčená praxe 3 – Prohlídka street artu a videodokument

Termín: 8.–11. srpna 2025. Místo: čtvrť Huelin, Málaga. Účastníci: 5 členů SGYG. Výstupy: video na Instagramu, 2. díl podcastu.

SGYG prozkoumala inspirativní murály ve čtvrti Huelin, sepsala popis vysvětlující jejich účel, natočila krátkou videoprohlídku v tričkách projektu (více lásky, méně nenávisti) a vizuální materiál doplnila delším podcastem. Video je veřejně přístupné na Instagramu ([instagram.com/p/DPjBhZyJKBy/](https://www.instagram.com/p/DPjBhZyJKBy/)) a na rinova.es/street-art.

Pokud jde o metodiku, kterou lze replikovat: replikovatelné kroky: (1) zmapovat místní nástěnné malby jako kulturní infrastrukturu; (2) sepsat krátký popisný text o společenském významu každého díla; (3) natočit procházku pomocí jediného mobilního telefonu, přičemž se využijí trička s logem projektu; (4) extrahovat zvukovou stopu pro epizodu podcastu; (5) zveřejnit na alespoň dvou kanálech.

Jak poznamenala skupina SGYG, komunity a sousedství se mohou spojit, aby zlepšily své ulice a prostory. Tyto nástěnné malby jsou respektovány, udržovány a v dobrém stavu. Ukazuje se, že pouliční umění je jak předmětem aktivismu, tak metodou – nízkonákladovým prostředkem k vyprávění příběhů o místní odolnosti.

Osvědčená praxe 4 – Plážová akce „Vstřelte gól proti nenávistným

projevům“ Datum: 12. září 2025. Místo: osobně na pláži v Malaze. Účastníci: 6 členů SGYG. Dosah: rozdáno více než 40 triček.

Jeden z členů SGYG přinesl malou fotbalovou branku a míč; další přinesl skládací stůl a reproduktor. Na stánku byly vystaveny všechny trička projektu. V rámci této aktivity měl každý účastník tři pokusy na vstřelení gólu: ti, kterým se to podařilo, dostali tričko a byli pozváni, aby se seznámili s projektem HTIA. Po třiceti minutách aktivního oslovování veřejnosti se k stánku začali spontánně přibližovat kolemjdoucí.

Pokud jde o metodiku, kterou lze zopakovat: kroky, které lze zopakovat: (1) najít venkovní místo s vysokou návštěvností za příznivého počasí; (2) postavit akci na populární hře s nízkou vstupní bariérou; (3) spojit účast s hmatatelnou odměnou, která sama o sobě šíří poselství (tričko s logem); (4) prvních třicet minut věnovat aktivnímu oslovování lidí a poté nechat shromáždění přirozeně růst.

Došlo k nečekané, ale opakující se konverzaci s trenérem ženského fotbalového týmu, který popsal, jak jsou hráčky během zápasů a online vystaveny nenávisným projevům. Tato výměna názorů ilustruje hodnotu aktivismu na ulici: setkání tohoto druhu se v konferenčních místnostech neodehrávají.

Osvědčená praxe 5 – Dokumentace reálných příběhů na platformě Web 3.0

Období: po celou dobu trvání projektu. Kanál: platforma HateTrackers Web 3.0. 16-1 .

Španělští členové SGYG nahráli na platformu HateTrackers celou řadu svědectví: případ Torre Pacheco (násilný incident s marockým občanem, který vyvolal přes 130 000 xenofobních online zpráv namířených proti severoafrickým komunitám); svědectví mladého muže o životě s Tourettovým syndromem; svědectví ženy o tom, jak ji obtěžoval a vydíral její bývalý partner; veřejný příspěvek vyjadřující solidaritu; svědectví migrantů, jejichž naděje se po příjezdu nenaplnily; případ fotbalisty Viniho Jr. a jeho kampaň proti rasismu na španělských stadionech.

Pokud jde o replikovatelnou metodologii: replikovatelné kroky: (1) zacházet s platformou Web 3.0 jako s narativním archivem, nikoli pouze jako s nástrojem k oznamování; (2) povzbuzovat účastníky, aby nahrávali jak negativní případy, tak pozitivní události solidarity; (3) vytvářet anonymní profily tam, kde to vyžaduje bezpečnost aktivisty.

Někteří členové SGYG si založili anonymní účty na Instagramu, aby mohli bezpečněji bojovat proti nenávisným projevům. Potřeba anonymity není známkou slabosti, ale strukturálním rysem online aktivismu, který by organizace měly podporovat, nikoli odrazovat.

Osvědčená praxe 6 – Profesionální produkce podcastů

Termín: od 1. července 2025. Místo: nahrávací studio Polo Digital, Malaga. Účastníci: členové SGYG, zaměstnanci Rinovy.

Společnost Polo Digital poskytla svou nahrávací místnost a vybavení. SGYG se poprvé naučila, jak zapojit kabely, mikrofony a mixážní pult a jak používat nahrávací software Reaper. Epizoda 1 vycházela z důvěrného rozhovoru z prosince 2024 s obětí šikany (osvědčená praxe 1); oběť souhlasila s použitím svého svědectví, ale upřednostnila zachování své anonymity.

Pokud jde o replikovatelnou metodiku: replikovatelné kroky: (1) sjednat přístup do profesionálního studia namísto improvizace; (2) naplánovat krátké technické školení před prvním nahráváním; (3) použít jeden jediný zdrojový rozhovor jako základ pro dva paralelní produkty (podcast a pozdější odvozené formáty); (4) v případě potřeby respektovat žádosti o anonymitu prostřednictvím úpravy hlasu.

Investice do profesionální produkce hned na začátku stanoví prahovou hodnotu kvality, kterou musí následující epizody respektovat. Opačný postup – začít amatérsky a profesionalizovat se později – je mnohem obtížnější.

Poučení pro jiné evropské organizace

Ze španělské zkušenosti vyplývají tři přenositelné zásady. Za prvé, zakotvit program v jedné čtvrti (Huelin) a přijmout její specifickou kulturní infrastrukturu – v tomto případě murály, pláže a fotbalovou kulturu – jako výchozí materiál. Za druhé, navrhovat s ohledem na opětovné použití: jeden rozhovor s přeživším se stane podcastem, který se stane kampaní; jedna prohlídka murálů se stane videem, které se stane podcastem. Za třetí, přijměte, že odmítnutí ze strany veřejnosti je nejčastější reakcí při práci v terénu, a navrhnete aktivity s nízkým odporem (fotbalový zápas na pláži, rozdávání triček) jako alternativy k dotazníku.

Důsledky pro evropskou síť HTIA

Španělské portfolio se nejvíce blíží metodice komunitní organizace, a proto je to kapitola, ke které by se měl partner obrátit, pokud chce zakotvit program ve stylu HTIA v konkrétní čtvrti spíše než v síti institucí. Model Rinova se opírá o tři pilíře – mapování čtvrti, obsazování jejích veřejných prostor (pláže, ulice) a dávání hlasu těm, kteří zažili nenávistné projevy – a je replikovatelný v jakémkoli městském kontextu se srovnatelnými demografickými charakteristikami. Rozhodnutí natočit rozhovor s obětí šikany bez zvuku a obrazu a zveřejnit pouze jeho podstatu je vzorem etické praxe, který by měla přijmout i zbytek evropské sítě.

Přímé výpovědi účastníků

Následující citace pocházejí z hodnocení po skončení aktivity, která shromáždila partnerská organizace. Jsou zde uvedeny jako přímý důkaz kvalitativního dopadu projektu, v podání těch, kteří jej prožili.

„Věříme, že dopad, který by to mohlo mít, je, že se jedná o zcela běžného studenta naší univerzity.“

— Reflexe španělské skupiny SGYG po rozhovoru s obětí šikany

„Byli jsme velmi nadšení; byla to pro nás šance být v profesionálním nahrávacím studiu.“

— Španělský SGYG, nahrávací sezení podcastu Polo Digital

„Prostě jsme se snažili vyhnout otázkám, které by mohly oběť rozrušit.“

— Poznámka španělské skupiny SGYG k etické přípravě rozhovoru s obětí

BIBLIOGRAFIE

O tomto kompendiu.

Tento svazek je kompendiem osvědčených postupů vytvořeným v rámci projektu **Hate Trackers Into Action (HTIA)**, spolufinancovaného programem Erasmus Evropské unie. Dokumentuje zkušenosti sedmi národních skupin mladých aktivistů – SGYG (Semiological Guerrilla Youth Groups) –, které v letech 2024 a 2025 navrhly, otestovaly a zdokonalily konkrétní nástroje k rozpoznávání, prevenci a reakci na nenávistné projevy online i offline.

Jak číst tuto publikaci.

Každá národní kapitola začíná krátkým úvodem a rozvíjí řadu osvědčených postupů v souvislém vyprávění, na které navazuje průřezová reflexe a část s přímými hlasy účastníků. Publikaci lze číst postupně nebo ji použít jako katalog aktivit, které lze přizpůsobit místním podmínkám.

Bibliografie a referenční rámec.

Rada Evropy, Compass – Příručka pro výchovu k lidským právům u mladých lidí, Štrasburk, nejnovější revidované vydání. Rada Evropy, Doporučení R(9)20 o nenávistných projevech. Evropská charta o místních informačních centrech pro mládež. Zprávy partnerství Hate Trackers Into Action a národní deníky vypracované sedmi partnerskými organizacemi. Technické poznámky Aequa-Tech k moderačnímu nástroji Deescalate použitému v italském školení. Antologie online materiálů vytvořených v rámci projektu na platformě HateTrackers Web 3.0.

SLOVNÍČEK, PARTNEŘI A PODEKOVÁNÍ

Slovníček často používaných pojmů.

Nenávistné projevy – jakákoli forma vyjádření, která šíří, podněcuje, podporuje nebo ospravedlňuje nenávist založenou na netoleranci, a to i prostřednictvím stereotypů a diskriminačního jazyka (Rada Evropy, doporučení R(9)20). **SGYG** – Semiological Guerrilla Youth Group, celostátní skupina mladých aktivistů zřízená každým partnerem projektu za účelem navrhování, realizace a vyhodnocování místních aktivit. **Aplikace Web 3.0** – v kontextu HTIA se jedná o aplikaci HateTrackers, decentralizovanou databázi přístupnou prostřednictvím MetaMask, která slouží k nahrávání, kategorizaci a vyvracení obsahu nenávistných projevů. **Fórum divadlo / Debatní divadlo / Playback divadlo** – tři formáty participativního divadla původně vyvinuté Augustem Boalem a v Maďarsku upravené tak, aby řešily každodenní nenávistné projevy ve školách. **Compass** – příručka Rady Evropy o vzdělávání v oblasti lidských práv pro mladé lidi, používaná jako hlavní pedagogický odkaz v rámci celého partnerství.

Partnerské organizace.

C.I.F.A. ETS, Turín, Itálie (hlavní partner); Hope For Children CRC Policy Center, Nikósie, Kypr; Youth Included, Praha, Česká republika; Hellenic Youth Participation, Atény, Řecko; Cromo Foundation, Budapešť, Maďarsko; AY Institute, Vilnius, Litva; RINOVA, Malaga, Španělsko; a technický partner Aequa-Tech, který poskytl nástroj pro moderování pomocí umělé inteligence použitý ve školení Deescalate.

PODĚKOVÁNÍ A ZÁVĚREČNÁ POZNÁMKA

Etický rámec.

Redakční práce se řídila příručkou Rady Evropy „Compass“ o výchově k lidským právům a Evropskou chartou o místních informačních centrech pro mládež. Při redakčních rozhodnutích týkajících se umělé inteligence a digitálních technologií (nástroje pro moderování AI, aplikace HateTrackers Web 3.0, využití generativních médií) byl přijat rámec **tří zákonů robotiky Isaaca Asimova**, přeformulovaných takto: neublížuj žádnému člověku; chraň lidskou důstojnost a autonomii; podléhej lidskému dohledu.

Poděkování.

Upřímné poděkování patří všem mladým aktivistům, facilitátorům, učitelům, umělcům, právníkům, podcasterům, IT odborníkům a členům komunity, jejichž hlasy naplňují tyto stránky. Síla kompendia HTIA spočívá v jejich ochotě upřímně sdílet to, co fungovalo, i to, co nefungovalo.

Závěrečné pozvání.

Tento přehled je koncipován jako živý nástroj. Pedagogy, pracovníky s mládeží, umělce a místní správce srdečně zveme, aby zde představené postupy využívali, přizpůsobovali a kombinovali a aby se o své vlastní zkušenosti podělili s partnerstvím HTIA. Boj proti nenávistným projevům je ze své podstaty kolektivním a dlouhodobým úsilím: každá metodika zdokonalená v jednom místním kontextu se stává malým, ale trvalým příspěvkem k evropské společné základně.

DOPORUČENÍ PRO REPLIKACI

1. Zakotvěte program ve stávajících institucionálních zdrojích.

Před navržením aktivit zmapujte občanská aktiva, která jsou již v místním kontextu k dispozici: školní rádia, komunitní knihovny, laboratoře občanské technologie, nahrávací studia, veřejnoprávní vysílatele, univerzitní fakulty, festivaly. Zkušenosti HTIA důsledně ukazují, že zakotvení programu v uznávané místní infrastruktuře přináší kontinuitu, kvalitu a dosah, kterým nově vybudovaná platforma nemůže konkurovat.

2. Identifikujte místní projevy nenávistných projevů.

Nenávistné projevy nevypadají ve všech evropských městech stejně. Litevský přístup zaměřený na objektivizaci žen, maďarský přístup zaměřený na každodenní nenávist ve školách, český přístup zaměřený na mikrovidea odhalující skryté násilí a španělský přístup zaměřený na příběhy obětí šikany nejsou zaměnitelné: každý z nich se zabývá konkrétním místním jevem. Ti, kdo chtějí tento přístup napodobit, by měli odolat pokušení převzít metodiku jako celek a místo toho by měli zvolit metodiku, která nejlépe odpovídá místnímu projevu, kterým se rozhodli zabývat.

3. Naplánujte si cestu, ne akci.

Nejúčinnější národní programy v tomto kompendiu nejsou jednorázové akce, ale celoroční cesty: výzkum, nábor, školení, veřejná akce, kreativní produkce, výstava nebo závěrečné setkání. Každá fáze navazuje na tu následující a účastníci, s nimiž se setkáte v jedné fázi, se často vracejí v pozdějších fázích. Replikátoři by měli plánovat alespoň devět měsíců činnosti s promyšleným pořadím.

4. Vždy mějte připravený analogový plán B pro digitální stopu.

Kdekoli se projekt opírá o konkrétní digitální platformu – aplikaci HateTrackers Web 3.0 nebo jakoukoli její nástupkyni – měli by replikátoři vždy udržovat paralelní analogovou stopu. Pokud platforma selže, má problémy s připojením nebo se ukáže jako nepřístupná pro část publika, analogová stopa udrží program v chodu.

ZDROJE PRO REPLIKÁTORY

Referenční rámec.

Příručka „Compass“ Rady Evropy zůstává hlavním pedagogickým vodítkem pro výchovu k lidským právům u mladých lidí a je volně dostupná online na stránkách Odboru pro mládež Rady Evropy. Doporučení R(9)20 o nenávistných projevech, rovněž vydané Radou Evropy, poskytuje základní definici přijatou v rámci partnerství HTIA. Evropská charta o místních informačních službách pro mládež nabízí širší profesní rámec, v němž se očekává, že informační služby pro mládež – a v širším smyslu i služby zaměřené proti nenávistným projevům – budou na místní úrovni fungovat.

Projektová dokumentace.

Každá ze sedmi partnerských organizací vytvořila během trvání projektu vlastní národní dokumentaci: deníky SGYG, debriefingy po aktivitách, poznámky facilitátorů workshopů a dotazníky zpětné vazby. Tyto materiály jsou v držení partnerských organizací a lze o ně požádat prostřednictvím vedoucího projektu, C.I.F.A. ETS v Turíně. Aplikace HateTrackers Web 3.0 uchovává trvalý záznam záznamů o nenávistných projevech a protinarážkách nahraných skupinami SGYG.

Pokračování práce.

Organizace, které mají zájem připojit se k modelu HTIA nebo jej rozšířit, jsou zvány, aby se obrátily přímo na partnerství. Zvláště vítány jsou tři možnosti: zřízení skupiny typu SGYG v rámci stávající mládežnické organizace; uspořádání místního workshopu vycházejícího z jedné z metodických skupin uvedených v tomto svazku; a vkládání nových záznamů do aplikace HateTrackers spolu s připojenými protinarážkami. Kompendium se bude i nadále rozvíjet díky zkušenostem, které přispějí noví partneři.

HATE INTO ACTION
TRACKERS